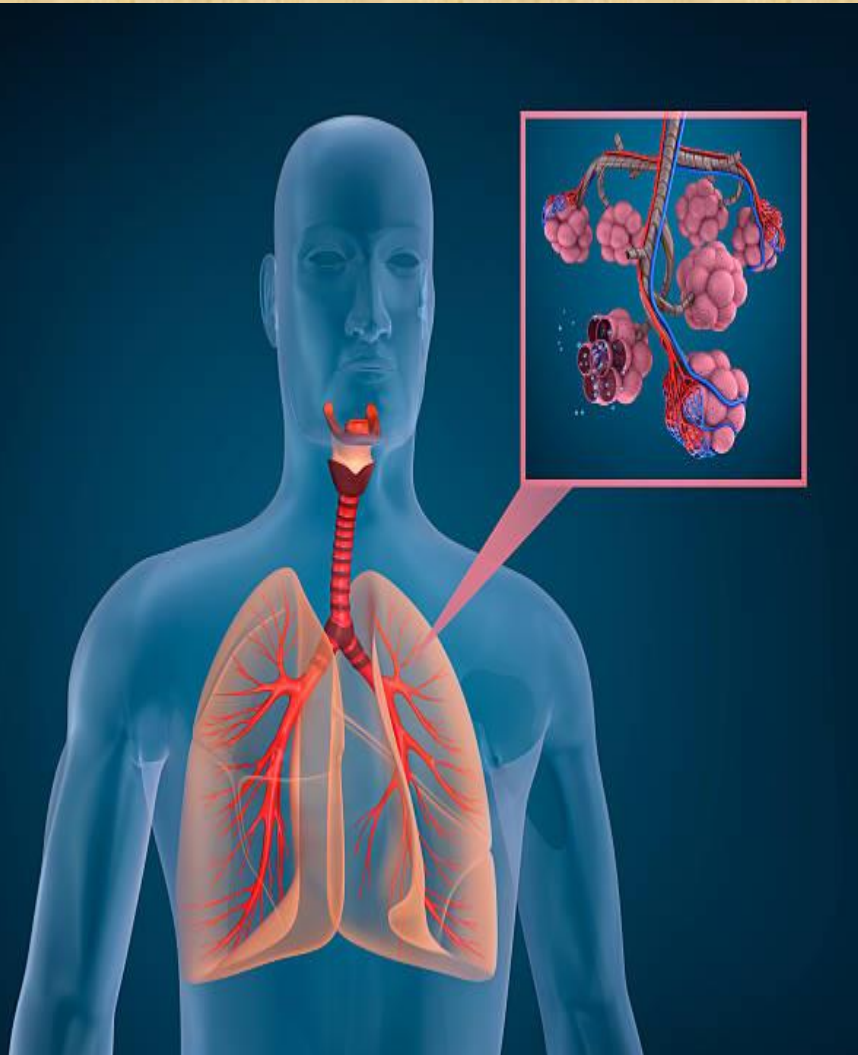

Анатомія дихальної системи

План

1. Загальна характеристика дихальної системи.
2. Ніс, будова та функції носової порожнини.
3. Гортань.
4. Трахея.
5. Бронхи. Бронхіальне дерево.
6. Легені.
7. Плевра. Плевральна порожнина.

Дихальна система (systema respiratorium)

Виконує дуже важливу функцію - газообмін між зовнішнім середовищем і організмом, постачання організму киснем і виведення вуглекислого газу

***верхні дихальні шляхи :

порожнина носа

носоглотка

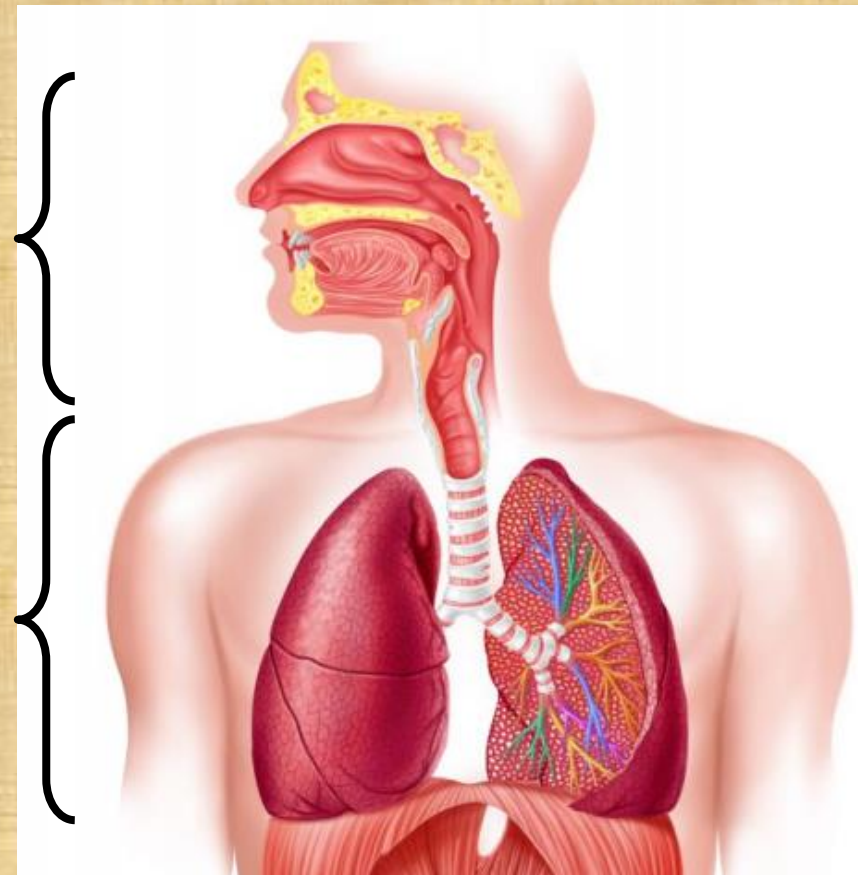
гортань

***нижні дихальні шляхи :

трахея

бронхи

легені

Дихальна система людини складається з наступних органів:

- **повітряносних шляхів**, до яких відносяться порожнина носа, носоглотка, гортань, трахея і бронхи різного діаметру;

- **легень**, які складаються із найдрібніших повітряносних каналів (бронхіол), повітряних міхурців — альвеол, щільно обплетених кровоносними капілярами малого кола кровообігу;

- **кістково-м'язової системи грудної клітки**, яка забезпечує дихальні рухи і включає ребра, міжреберні м'язи та діафрагму (перетинку між порожниною грудної клітки та порожниною черева).

Будова та показники роботи органів системи дихання з віком змінюються, що обумовлює певні особливості дихання людей різного віку.

Органи дихання

повітроносні шляхи

- ніс
- гортань
- трахея
- бронхи

дихальна частина

легені

допоміжний апарат

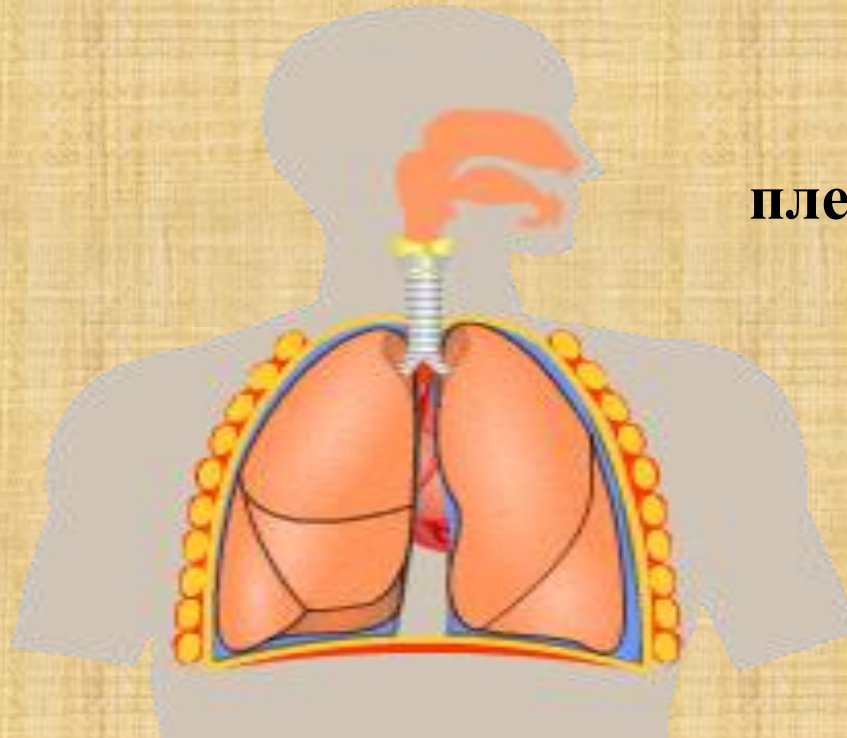

дихальні м'язи

грудна клітка

плевра

плевральна порожнина

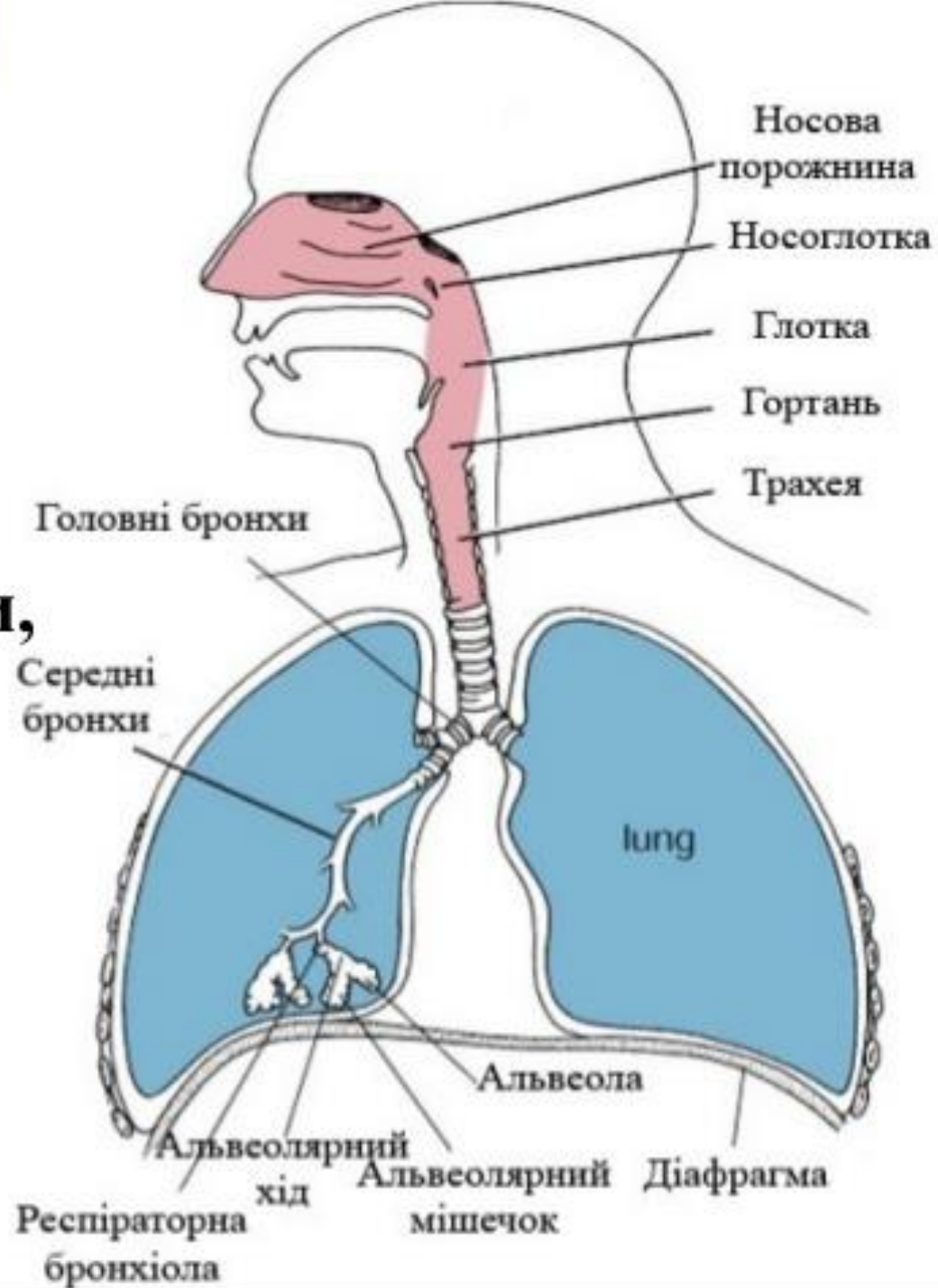

Верхній відділ

До цього відділу
відносять:

- носову порожнину,
- параназальні пазухи,
- Евстахієву трубу,
- гортань,
- носоглотку,
- глотку.

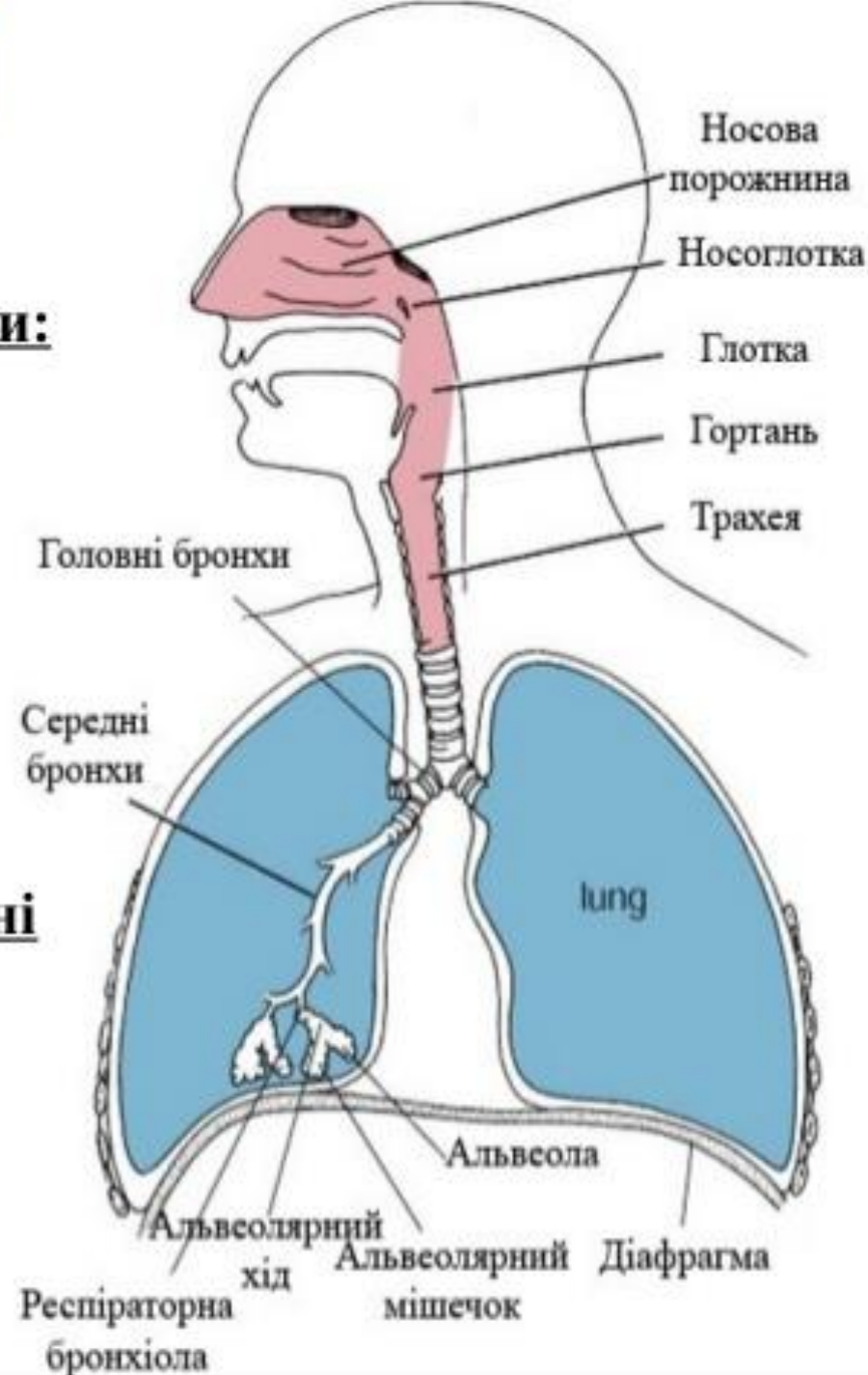
Повітроносні шляхи

Позалегеневі повітроносні шляхи:

- носова порожнина
- носоглотка
- гортань
- трахея
- позалегеневі бронхи (головні та великі бронхи)

Внутрішньолегеневі повітроносні шляхи:

- середні бронхи
- малі бронхи
- термінальні бронхіоли

Ніс (nasus)

зовнішній ніс

носова порожнина

кісткова частина

хрящова частина

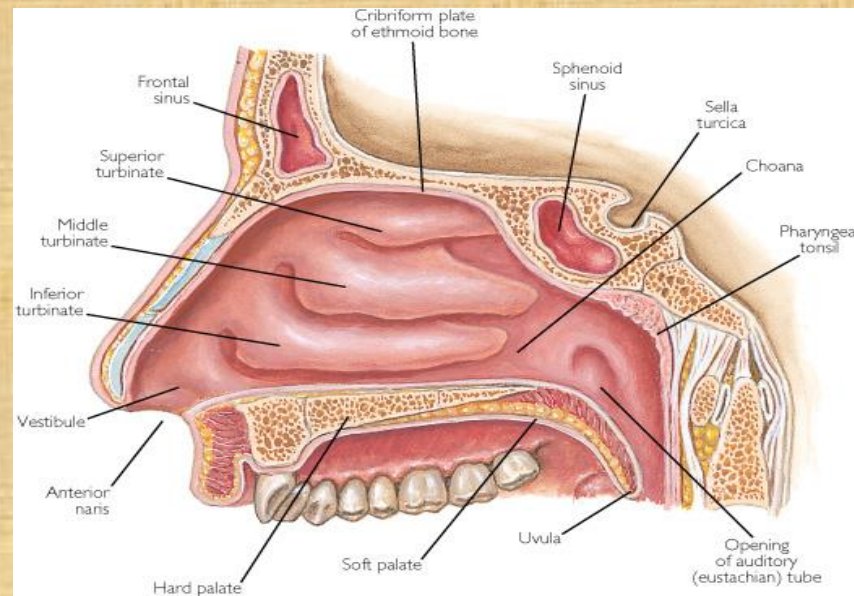
- латеральний носовий хрящ;
- хрящ крила носа.

Носова порожнина (cavitas nasi)

- **Функції:**
- -очищення та зволоження повітря
- -сприйняття запахів
- - підігрівання повітря
- **Стінки**
- Верхня – решітчаста пластинка
- Нижня – тверде піднебіння
- Латеральна – решітчаста кістка → носові раковини
- **Порожнина носа:**
- розділена перетинкою на 2 половини
- сполучається через ніздрі - з навколишнім середовищем; через хоани - з носоглоткою
- вкрита слизовою оболонкою, яка містить слизові залози, венозне сплетення, у ділянці перетинки багато капілярів
- **Носові раковини:**
- верхня
- середня
- нижня
- **Носові ходи:**
- верхній — нюхова частина
- середній > дихальна
- нижній > частина

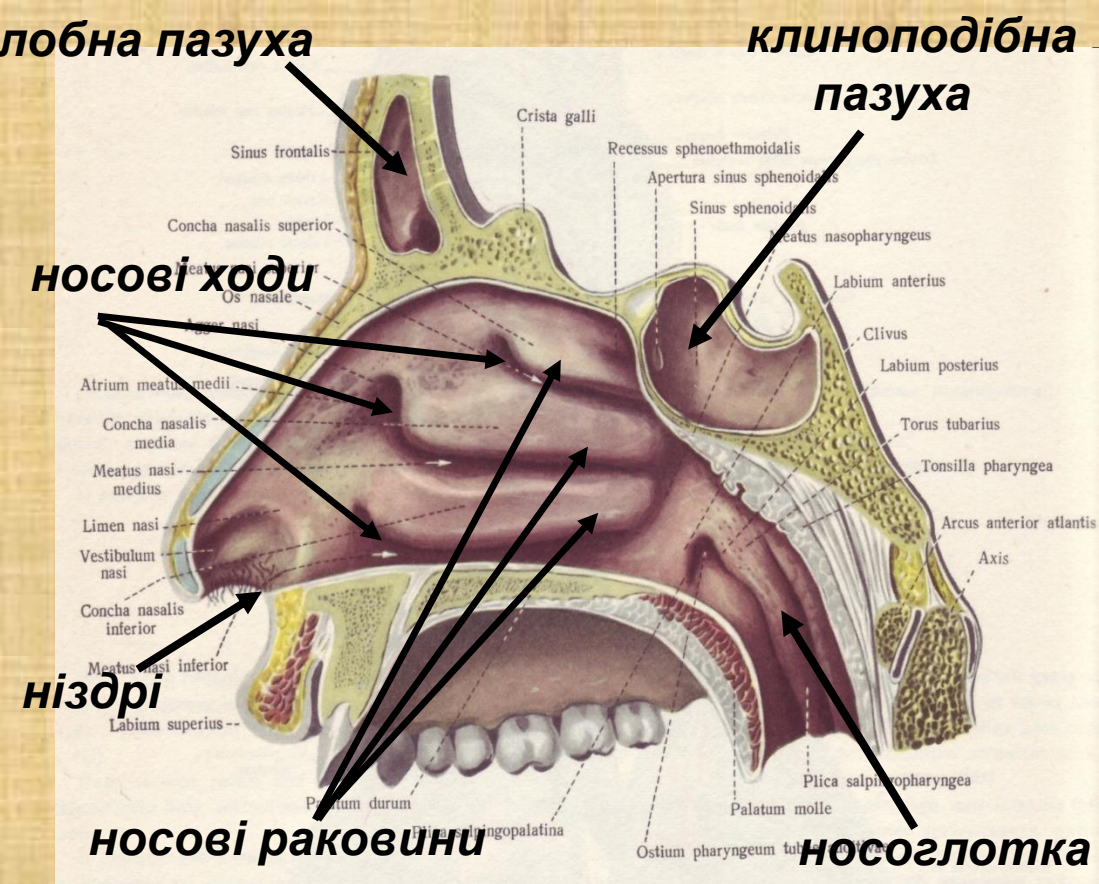

Порожнина носа поділяється на: **присінок носа та власне носову порожнину.**

Вистелена слизовою оболонкою з одношаровим війчастим епітелієм, великою кількістю слизових залоз і кровоносних судин (венозні сплетення на кінцях нижньої і середньої носової раковини).

Слизова оболонка верхньої носової раковини і верхньої частини носової перегородки містить спеціальні нюхові і опорні клітини, які утворюють орган нюху → нюхова ділянка. Решта слизової – дихальна ділянка.

зверху - передня черепна ямка;

знизу - ротова порожнина;

з боків - орбіти і гайморові пазухи;

вхідні отвори - ніздрі;

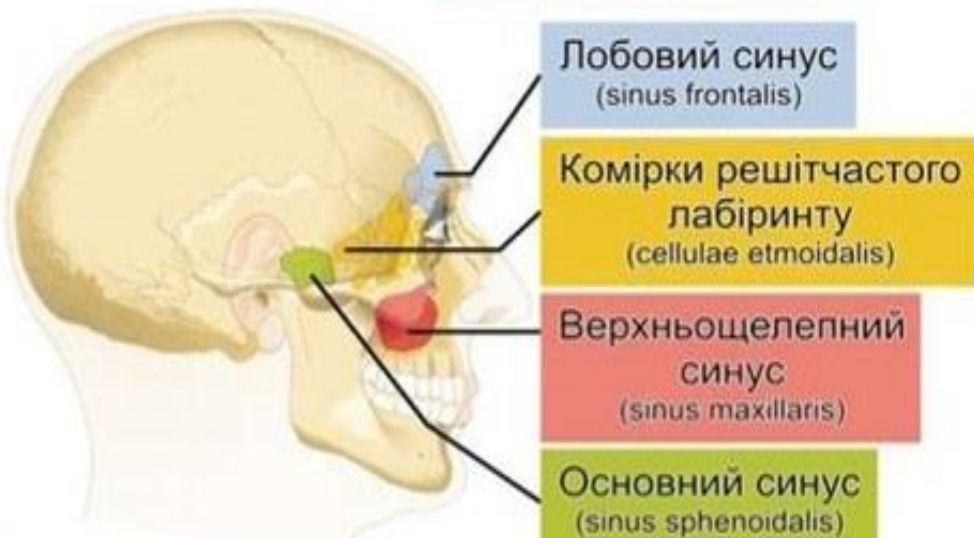
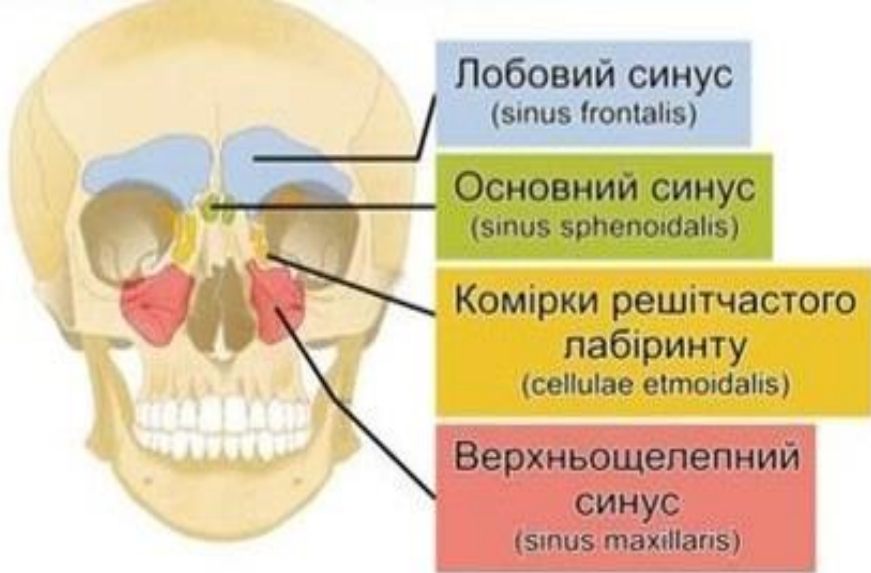
задні отвори - хоани - ведуть у носоглотку.

верхня стінка – носова частина лобової кістки, горизонтальна пластинка решітчастої кістки, тіло клиноподібної кістки;

нижня стінка (тверде піднебіння) – піднебінні відростки верхньощелепових кісток, горизонтальні пластинки піднебінних кісток;

бокова стінка – тіло і лобний відросток верхньої щелепи, лабіринт решітчастої кістки, носова і слізна кістки, перпендикулярна пластинка піднебінної кістки, крилоподібний відросток клиноподібної кістки;

перегородка носа – леміш, перпендикулярна пластинка решітчастої кістки.

До приносних пазух (sinus paranasalis)

- Відносять повітряні порожнини, що оточують носову порожнину і сполучені з нею за допомогою отворів. Є чотири пари повітряних пазух:
- верхньощелепні;
- лобові;
- пазухи решітчастої кістки;
- клиновидні.

Значення приносних пазух: вони збільшують поверхню слизової оболонки, охоплюють слуховий, вестибулярний, зоровий та нюховий сприймаючі апарати, зігрівають повітря, виконуючи роль термоізоляторів, зберігають постійну температуру навколо вказаних рецепторів. Вони є резонаторами голосоутворення та полегшують вагу кісток черепа.

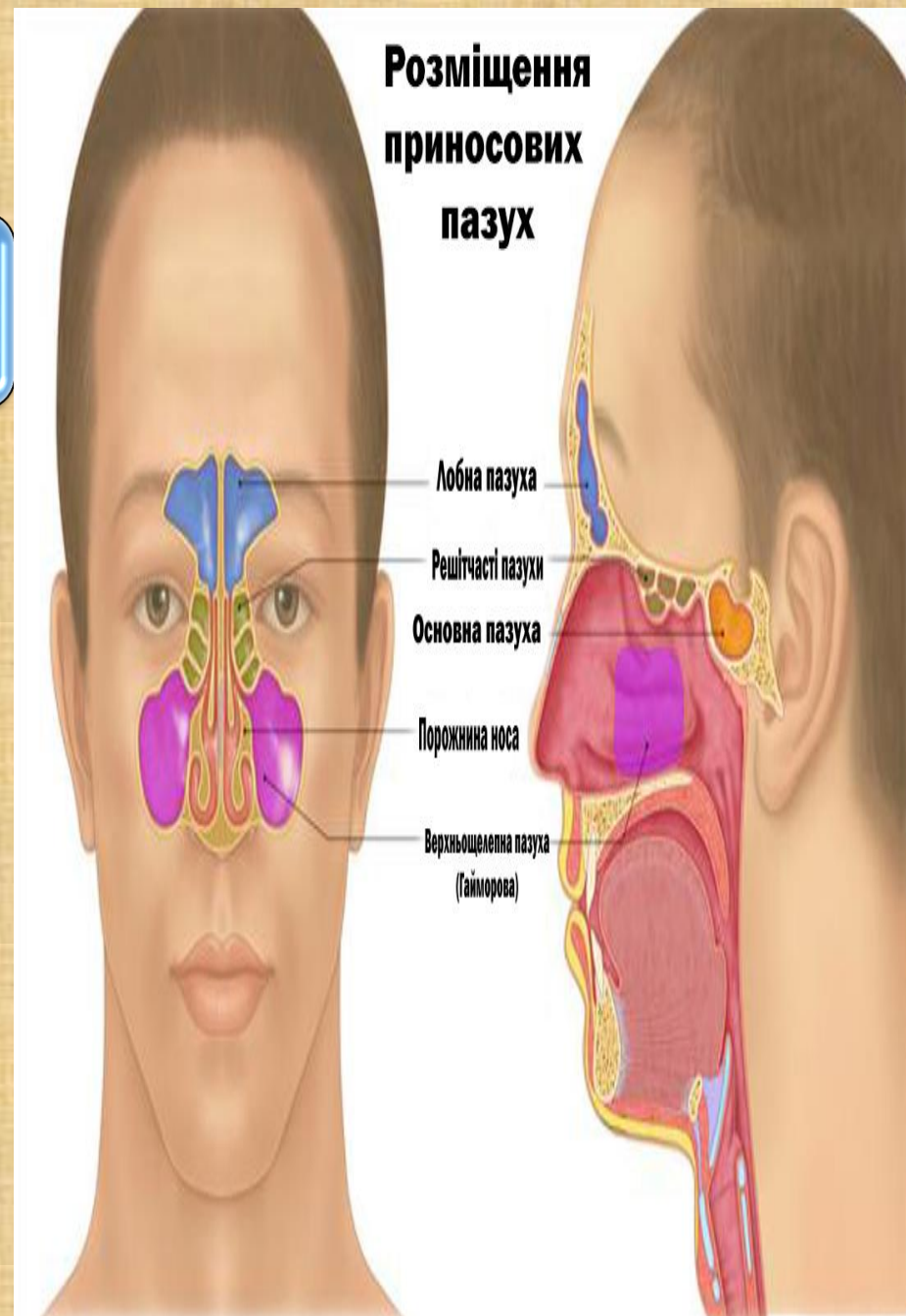

Приноскові пазухи

Відкриваються у порожнину носа (у носові ходи):

- Клиноподібна → верхній носовий
- Решітчаста → середній
- Лобова → середній
- Верхньощелепна (гайморова) → середній

У нижній носовий хід відкривається носослізний канал

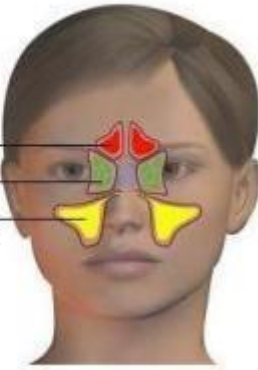

НОСОВІ ПАЗУХИ

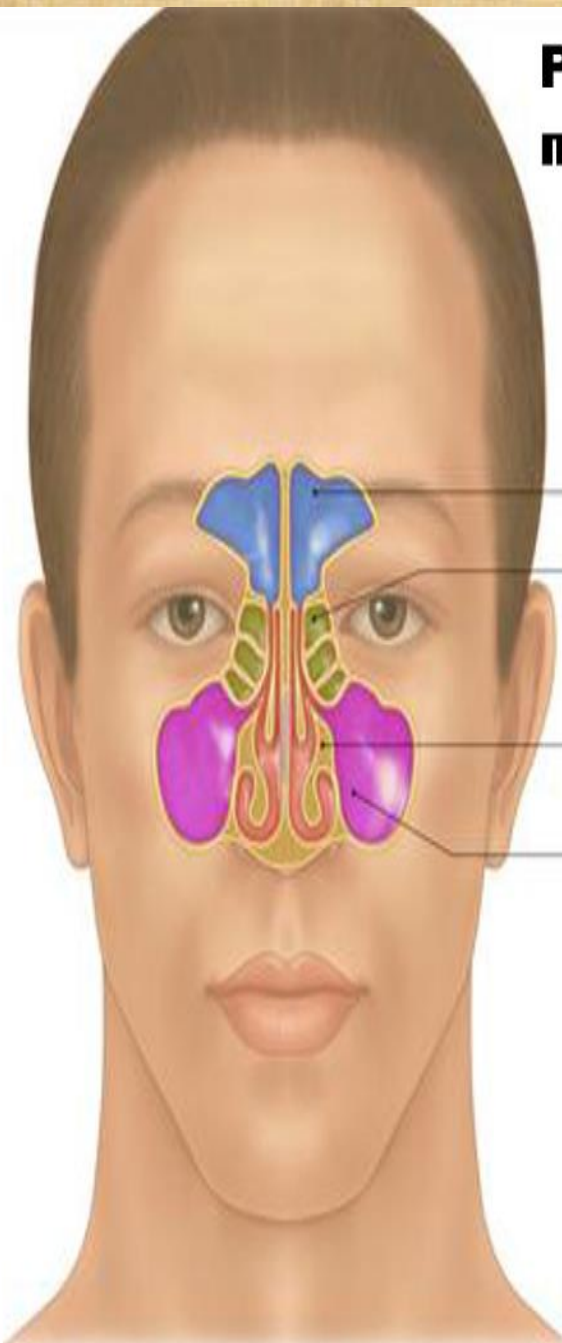
фронтальні

етмоїдальні

гайморові

Розміщення приноскових пазух

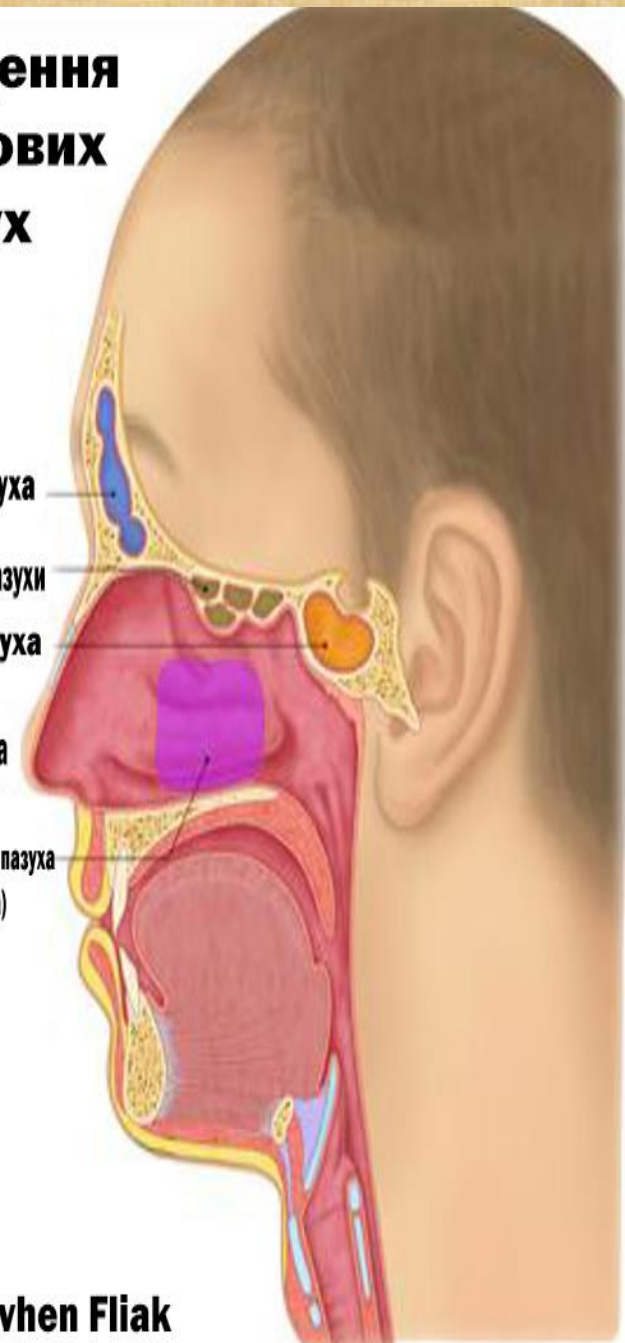
Лобна пазуха

Решітчасті пазухи

Основна пазуха

Порожнина носа

Верхньощелепна пазуха
(Гайморова)

Dr.Yevhen Fliak

Схема будови порожнини носа

Порожнина носа

Ніс *nasus*

Зовнішній ніс *nasus externus*

Відділи

Корінь

Спинка

Кінчик

Крила

Частини

Кісткова

Хрящова

Носові раковини

Верхня
Середня
Нижня

Носові ходи

Верхній
Середній
Нижній
Загальний

Порожнина носа *cavum nasi*

Відділи

Присінок

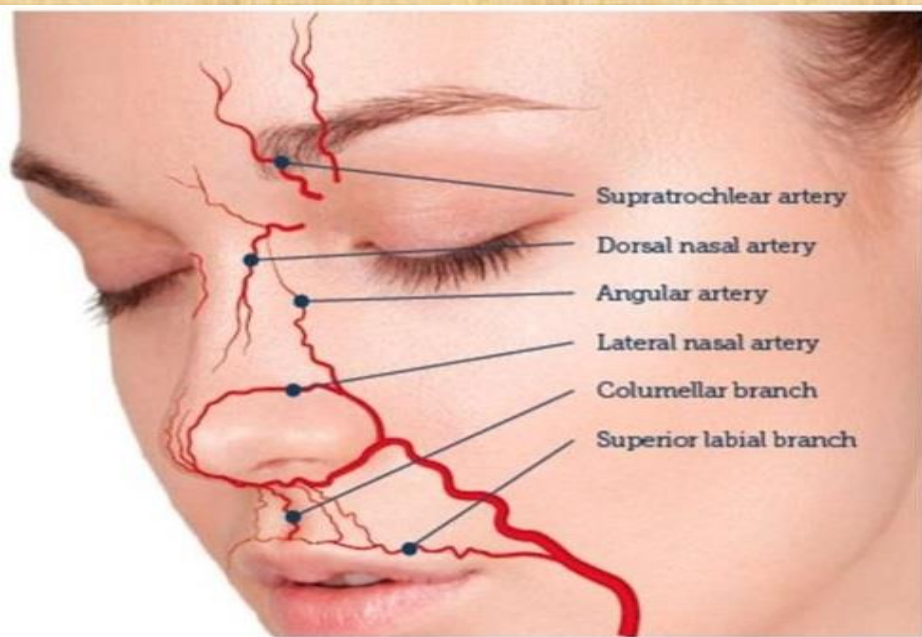
Власне порожнина

Отвори

Ніздрі
Хоани

Стінки

Верхня
Нижня
Латеральна
Медіальна

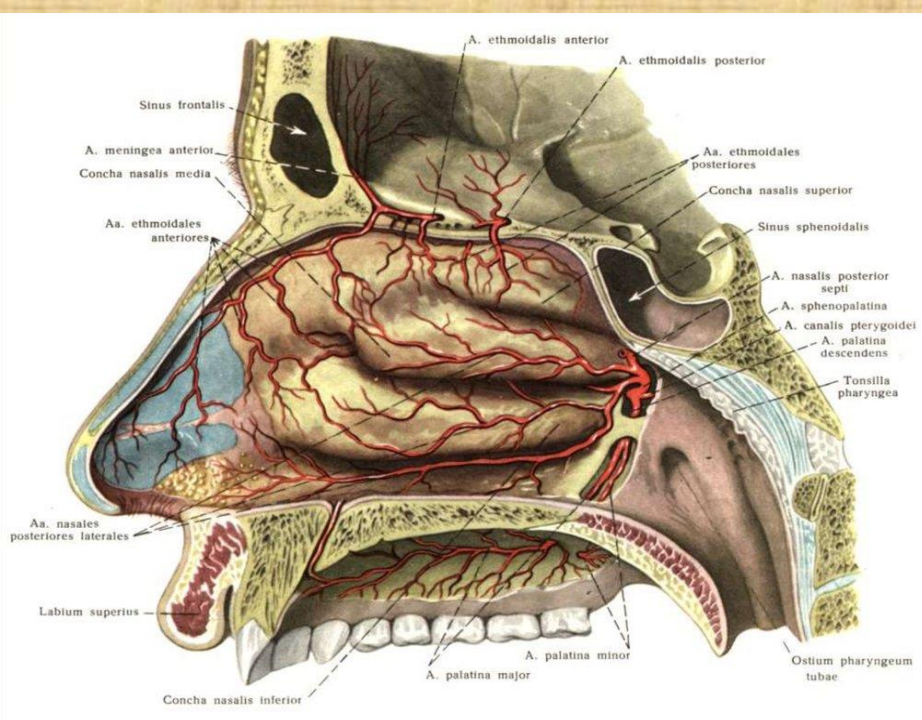

Кровообіг стінок носової порожнини

Задні ділянки стінок носової порожнини кровопостачають гілки клино-піднебінних артерій, які відгалужуються від верхньощелепних артерій і проходять у носову порожнину через однойменні отвори.

У передніх ділянках стінок носової порожнини розгалужуються передні і задні решітчасті артерії, що відходять від очних артерій. Ці артерії заходять у носову порожнину через однойменні отвори.

У власній пластинці слизової оболонки розміщена потужна капілярна сітка. Зовнішні структури носа кровопостачають гілки лицевих артерій і артерії спинки носа, що відходять від очних артерій.

Венозна кров відтікає від стінок носової порожнини переважно по клино-піднебінних венах у крилоподібні венозні сплетення, а з них – в систему внутрішніх яремних вен. Від зовнішніх структур носа і передньої ділянки стінок носової порожнини венозна кров відтікає по лицевих венах і навіть по очних венах (між цими венами в ділянці спинки носа утворюються анастомози).

ГОРТАНЬ (LARYNX)

розміщена у передньому відділі шиї, на рівні C₄₋₆;

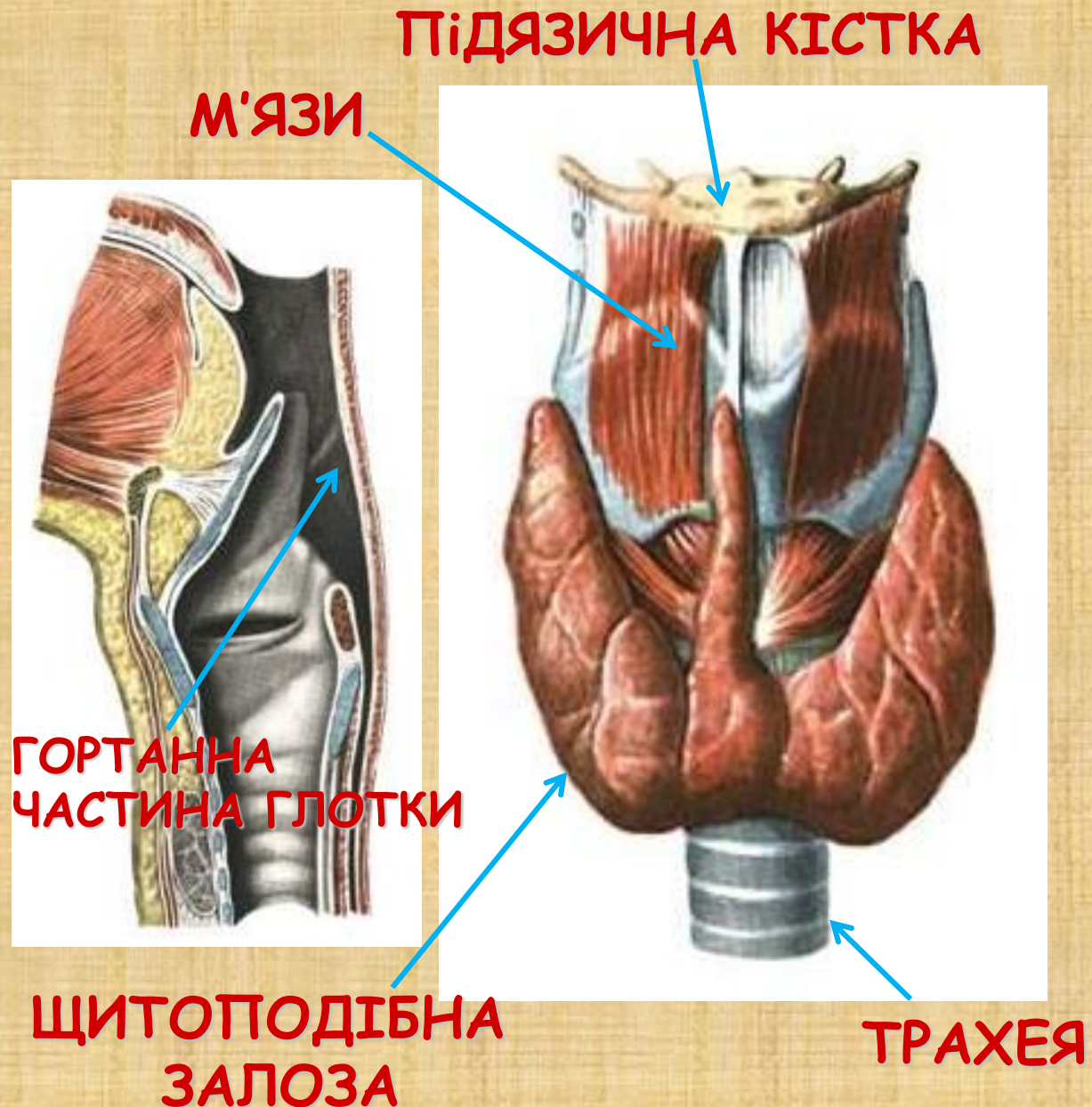
зверху підвішена до під'язикової кістки;

знизу переходить в трахею;

попереду – підпід'язикові м'язи шиї;

позаду – гортаноглотка;

з боків – щитоподібна залоза і судинно-нервові пучки шиї.

Порожнина гортані

Вистелена слизовою оболонкою з багат шаровим війчастим епітелієм, містить слизові залози.

Відділи:

*Верхній - присінок гортані

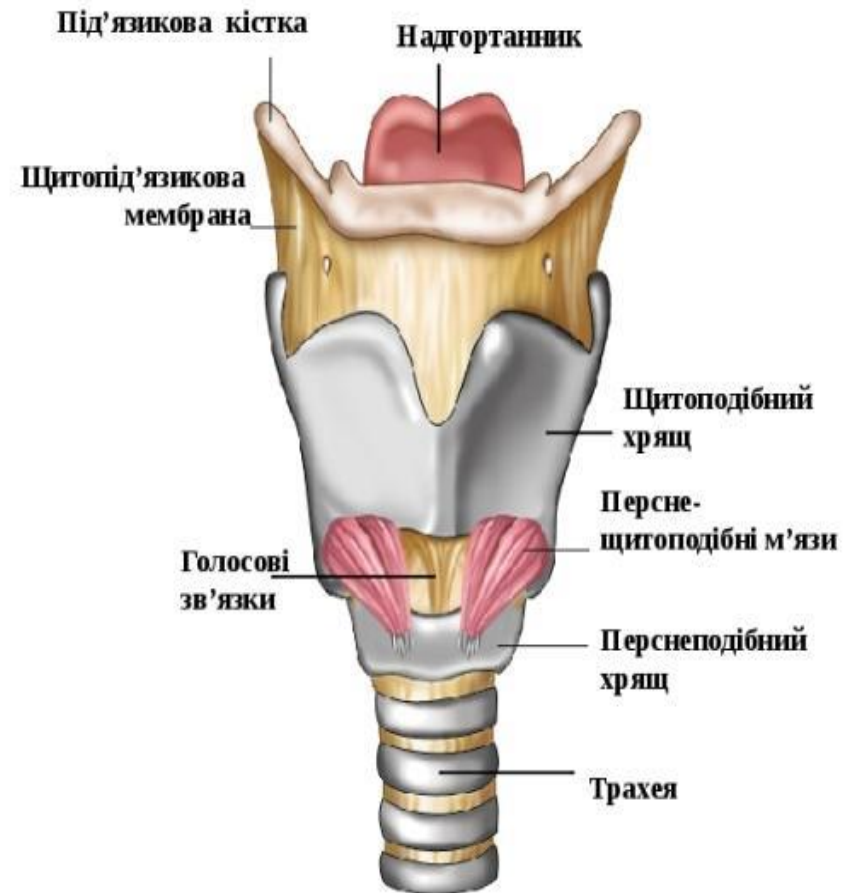
*Середній - власне голосовий апарат

- присінкові складки (обмежують присінкову щілину)

- голосові складки (обмежують голосову щілину), містять голосову зв'язку та голосовий м'яз

*Нижній - підголосникова порожнина (нижня розширена частина гортані, яка переходить у трахею).

Гортань

ГОРТАНЬ

Хрящі

Зв'язки

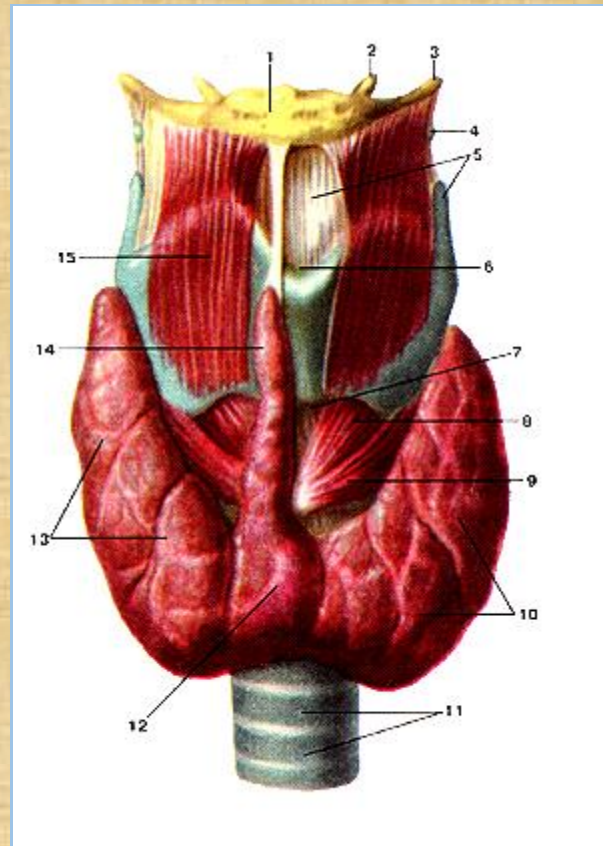
М'язи

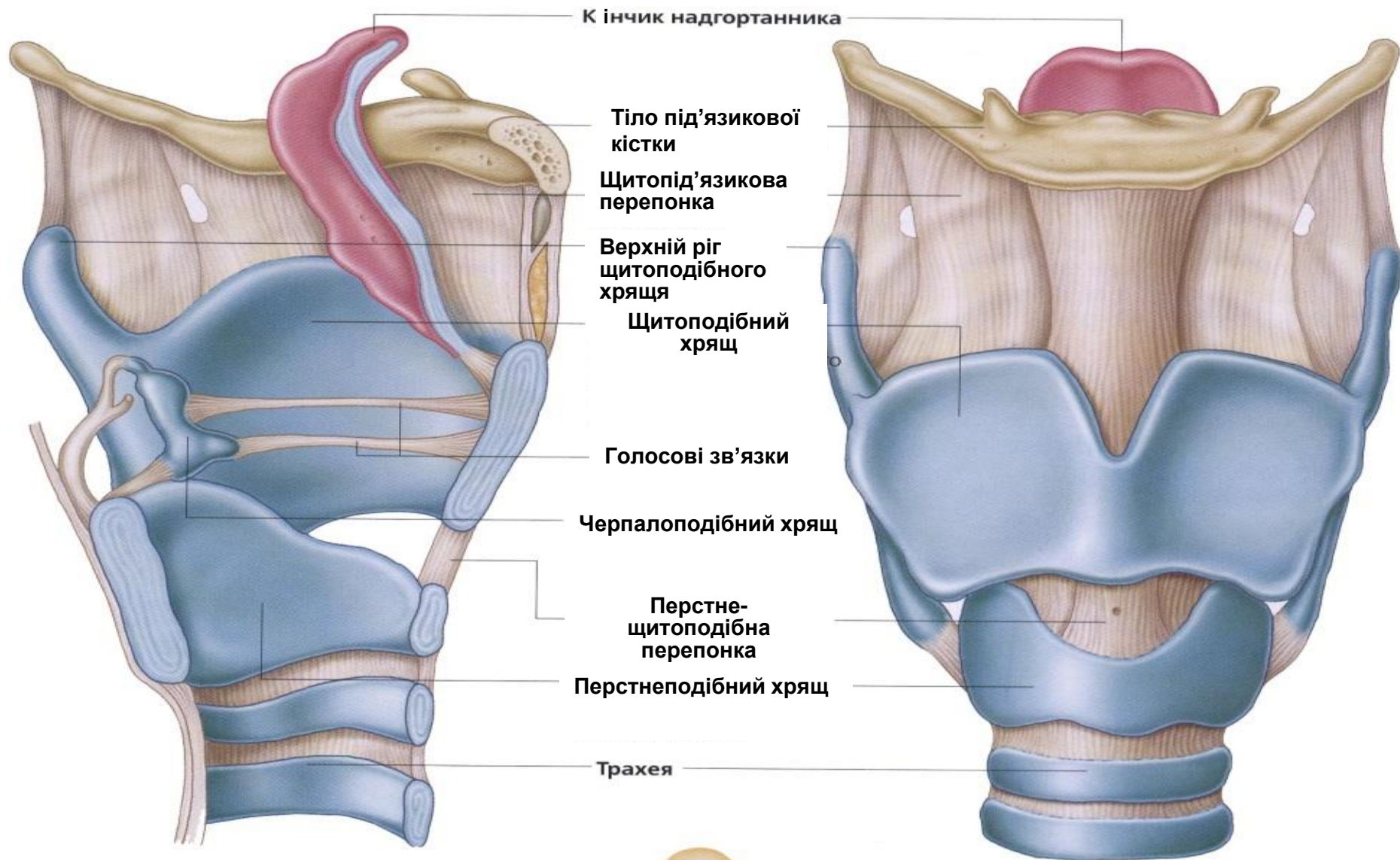
2 черпалоподібних

щитоподібний

перснеподібний

надгортанник

К інчик надгортанника

Тіло під'язикової кістки

Щитопід'язикова перепонка

Верхній ріг щитоподібного хряща

Щитоподібний хрящ

Голосові зв'язки

Черпалоподібний хрящ

Перстне-щитоподібна перепонка

Перстнеподібний хрящ

Трахея

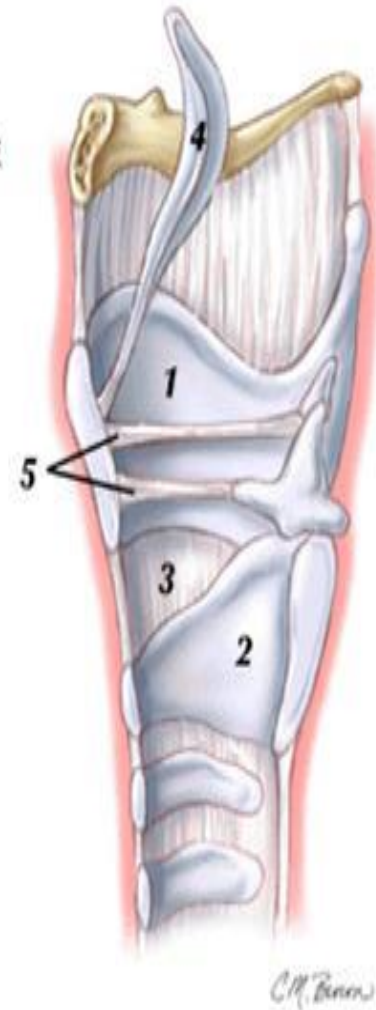

Скелет гортані

- Непарні хрящі
  - щитоподібний хрящ
  - перснеподібний хрящ
  - надгортанний хрящ
(надгортанник)- **закриває вхід у трахею під час ковтання їжі.**
- Парні хрящі
  - черпакуваті хрящі
  - ріжкуваті хрящі
  - клиноподібні хрящі
- Хрящі з'єднані між собою суглобами, зв'язками та м'язами.

ГОРТАНЬ

1. Щитоподібний хрящ
2. Перснеподібний хрящ
3. Еластичний конус
4. Надгортанний хрящ
5. Голосові зв'язки

ХРЯЦІ ГОРТАНІ

НАДГОРТАНИК

ПІДЯЗИЧНА КІСТКА

ВЕРХНІЙ РІГ
ЩИТОПОДІБНОГО ХРЯЦА

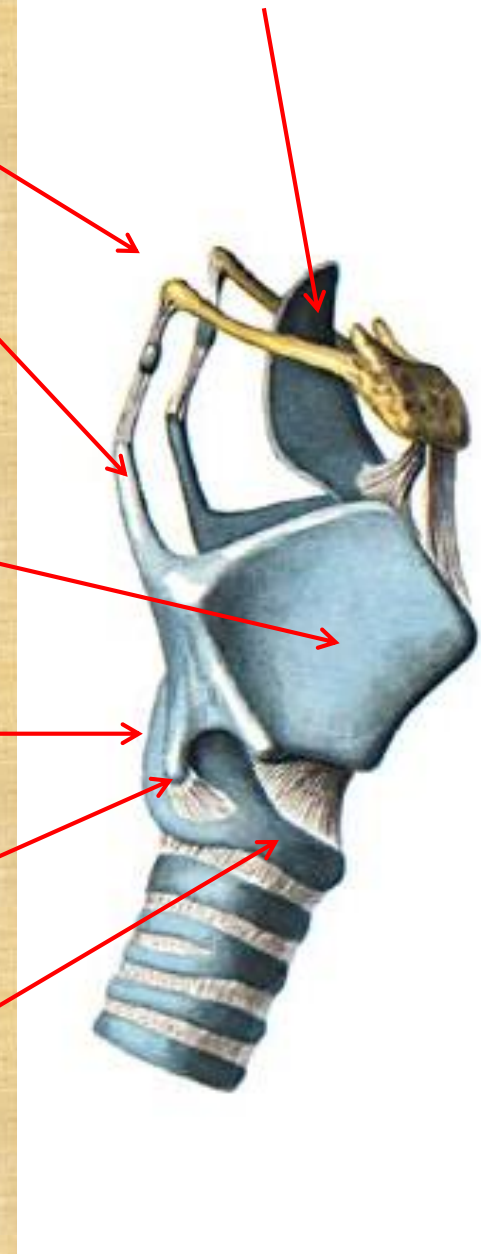
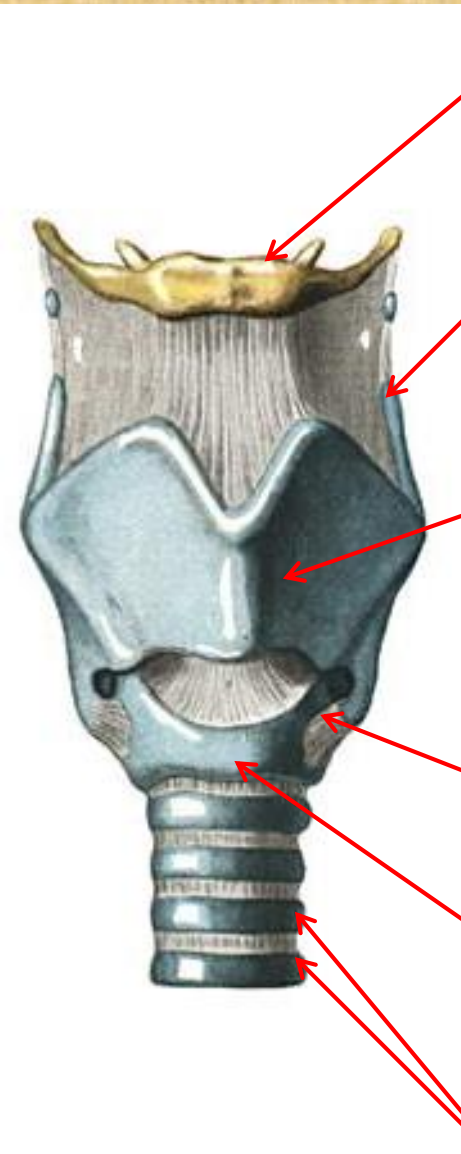
ЩИТОПОДІБНИЙ ХРЯЦ
(ПЛАСТИНКА)

ПЛАСТИНКА
ПЕРСТНЕПОДІБНОГО ХРЯЦА

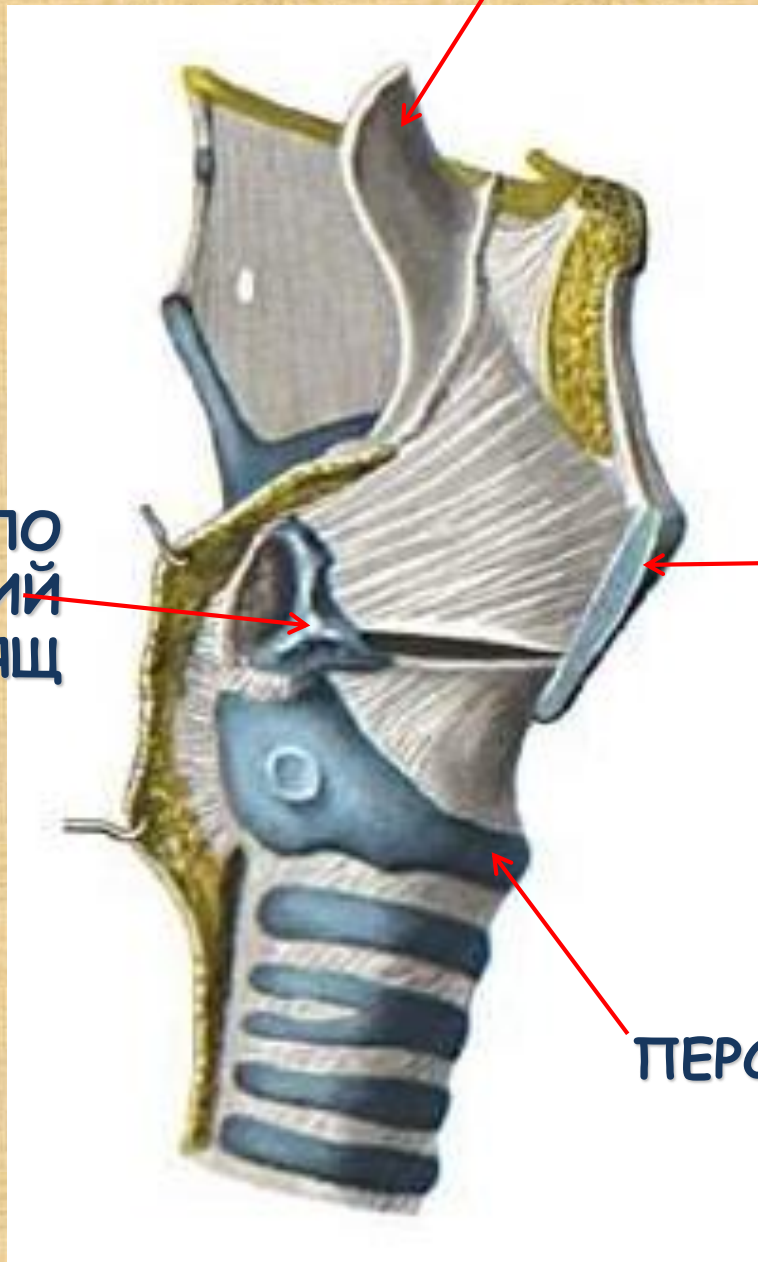
НИЖНІЙ РІГ
ЩИТОПОДІБНОГО ХРЯЦА

ПЕРСТНЕПОДІБНИЙ ХРЯЦ
(ДУГА)

ХРЯЦІ ТРАХЕЇ

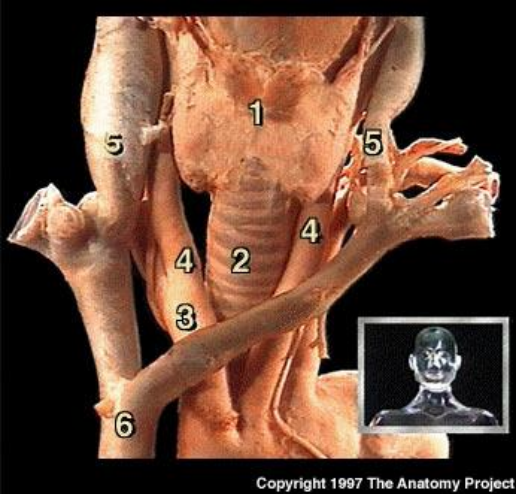
НАДГОРТАННИК

ЧЕРТАЛО
ПОДІБНИЙ
ХРЯЦ

ЩИТОПОДІБНИЙ ХРЯЦ

ПЕРСТНЕПОДІБНИЙ ХРЯЦ

Будова трахеї

ТРАХЕЯ

**ГЛАДКА
МУСКУЛАТУРА**

**ЗАДНЯ СТІНКА
ЩІЛЬНА
ВОЛОКНИСТА**

**16
ПІВХРЯЦОВИХ
КІЛЕЦЬ**

ВКРИТІ СЛИЗИСТОЮ ОБОЛОНКОЮ

На рівні п'ятого грудного хребця трахея розділяється на лівий і правий головний бронх. Правий бронх коротший і ширший за лівий.

Трахея (trachea)

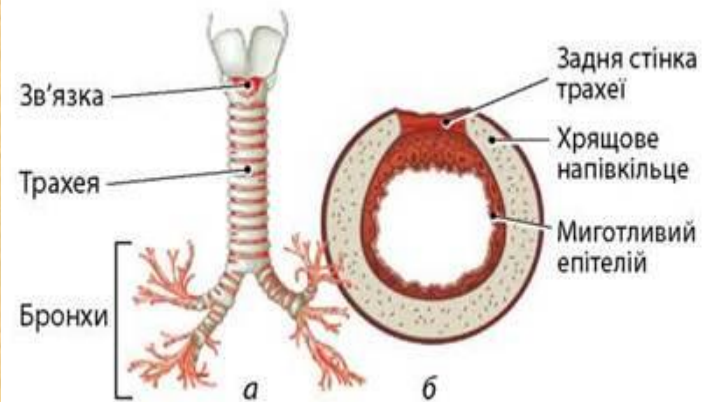
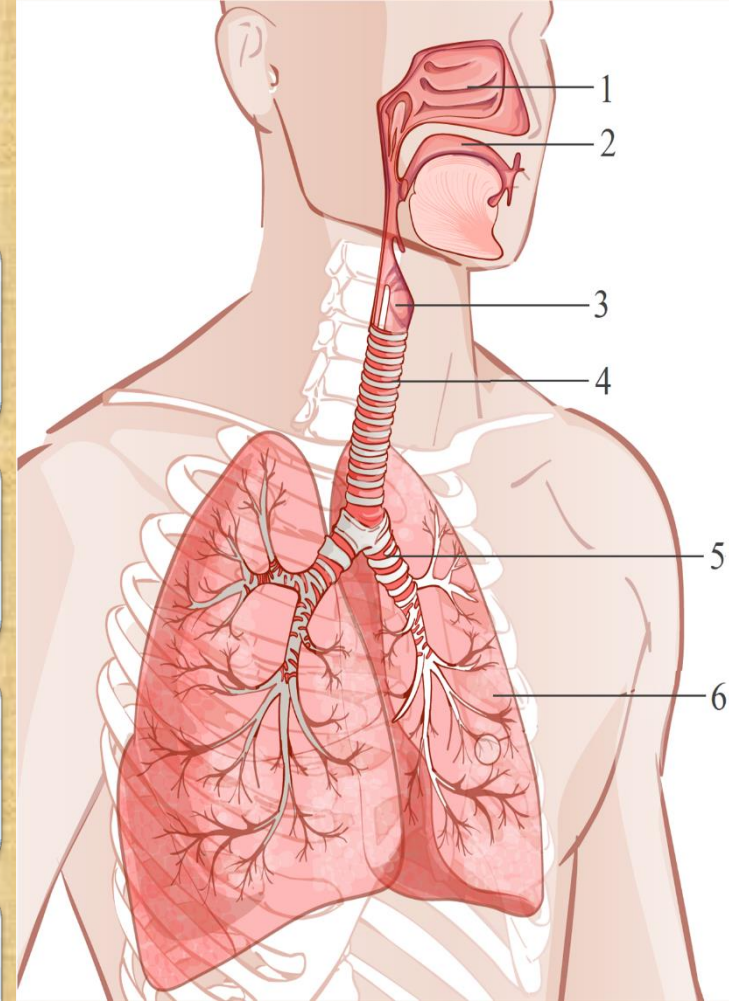
Це трубка, яка є продовженням гортані та закінчується роздвоєнням на два головні бронхи (біфуркація трахеї)

Розташована на рівні VI шийного- V грудного хребців

Складається з 16-20 *трахейних хрящів* (хрящові півкільця), з'єднаних між собою кільцевими зв'язками

Спереду - щитоподібна залоза, позаду - стравохід, по боках - судинно-нервові пучки

Слизова оболонка вистлана війчастим епітелієм, містить лімфоїдну тканину та слизові залози

ГОРТАНЬ

**ШИЙНА
ЧАСТИНА
ТРАХЕЇ**

ХРЯЩІ ТРАХЕЇ (16-20)

**КІЛЬЦЕВІ
(ТРАХЕАЛЬНІ) ЗВ'ЯЗКИ**

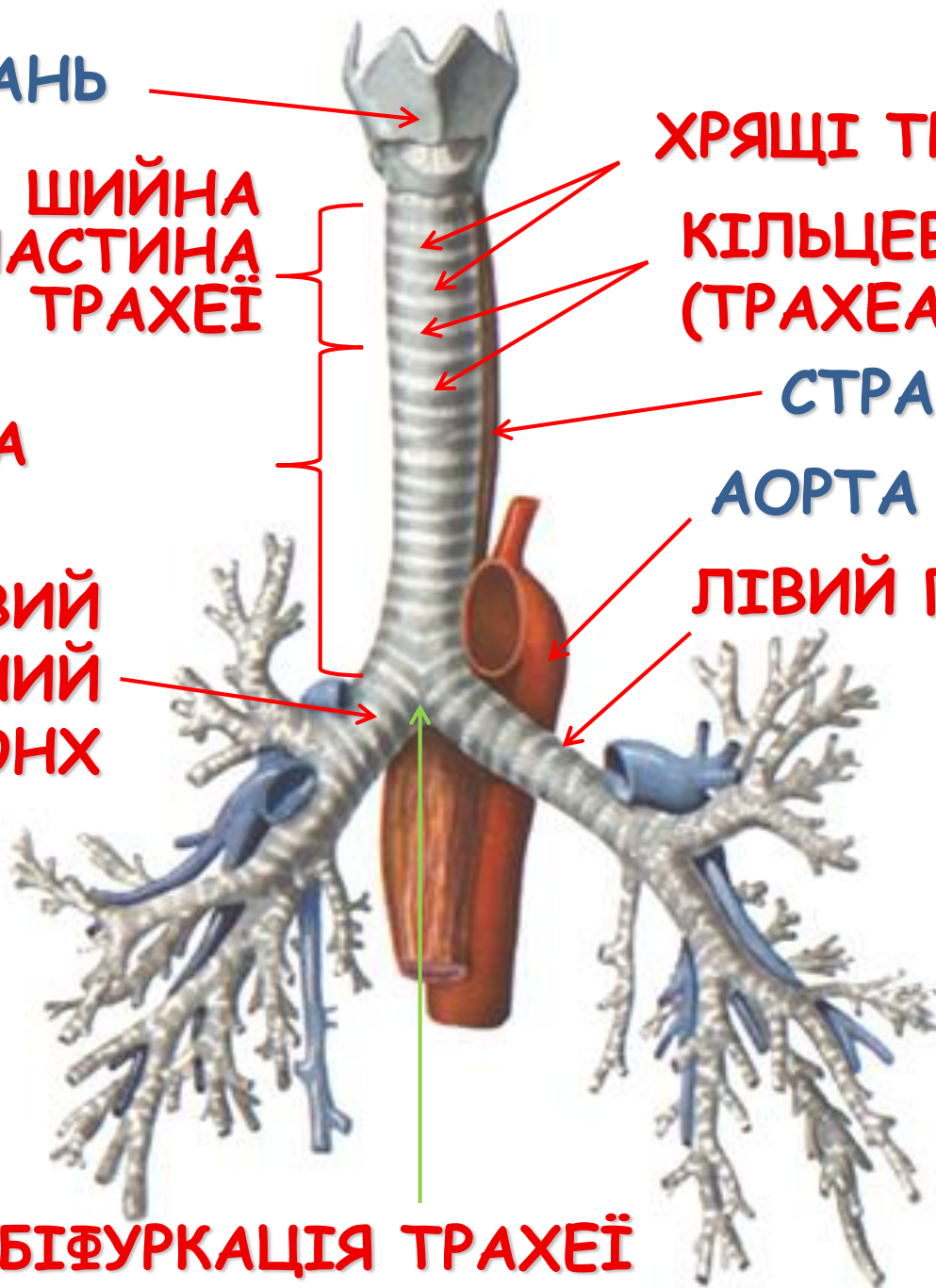
СТРАВОХІД

АОРТА

ЛІВИЙ ГОЛОВНИЙ БРОНХ

**ПРАВИЙ
ГОЛОВНИЙ
БРОНХ**

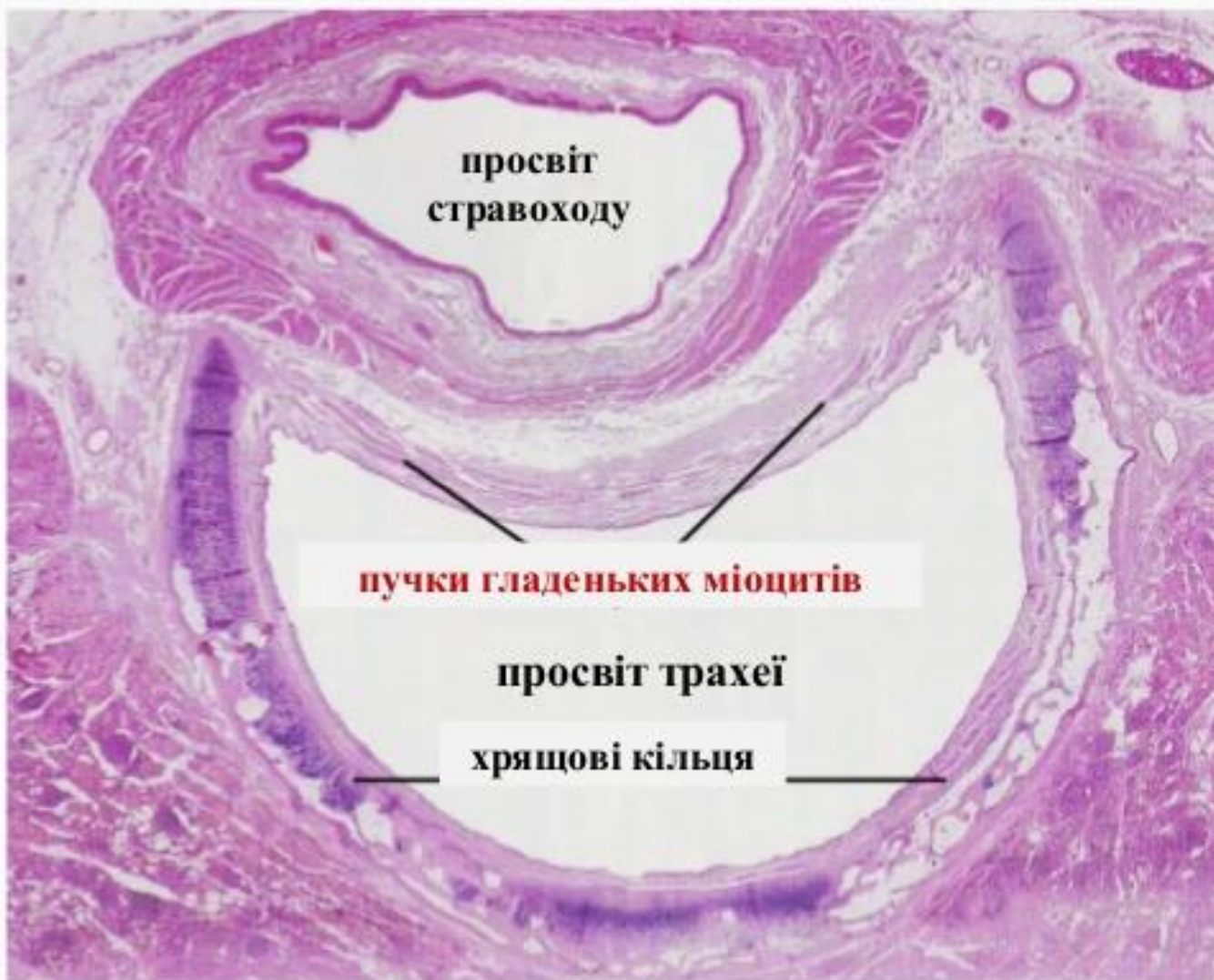
БІФУРКАЦІЯ ТРАХЕЇ

Поперечний зріз трахеї та стравоходу (забарвлення гематоксилін-еозином)

Бронхи (bronchi)

- **Головні бронхи** відходять від трахеї на рівні IV-V грудного хребця
- Вони поділяються на *правий* і *лівий головний бронх* → до воріт відповідної легені
- Правий головний бронх ширший і коротший від лівого, є продовженням трахеї
- Лівий головний бронх довший і вужчий, ніж правий

Бронхове дерево

Головні бронхи

(бронхи першого порядку) правий та лівий

часточкові бронхи (до часток легень)

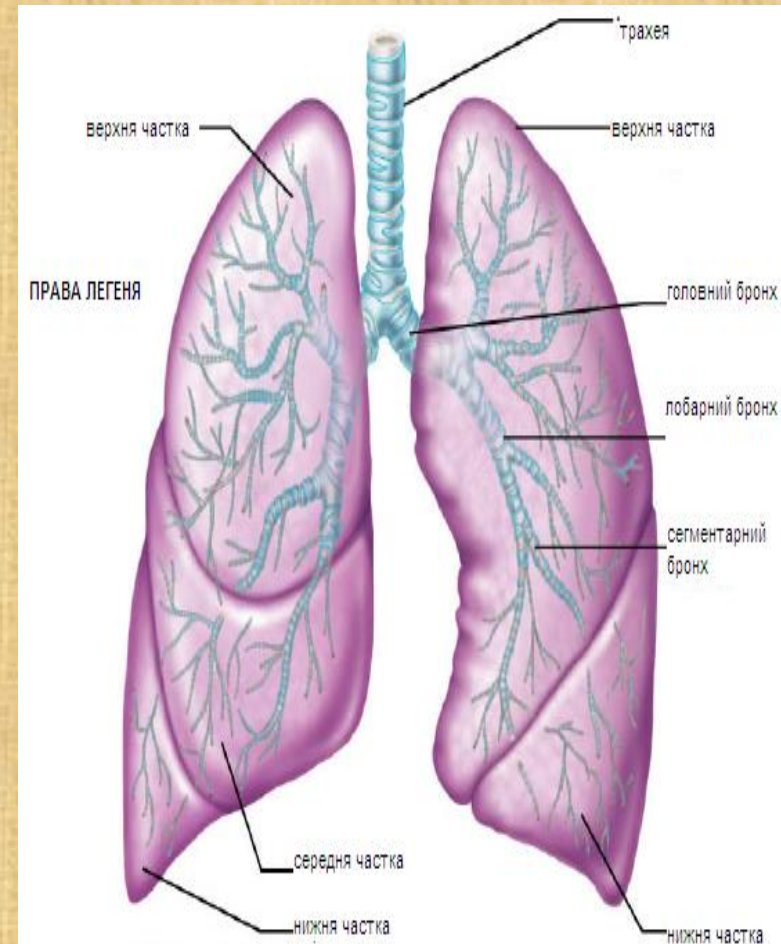
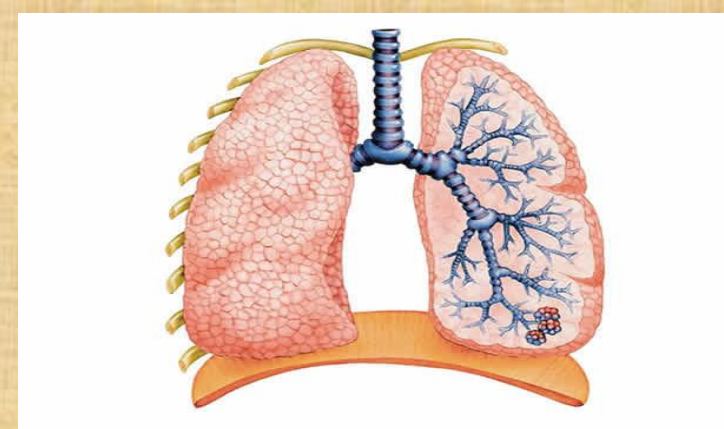

сегментарні бронхи

бронхіоли

- Функція – проведення, очищення та підігрівання повітря

Бронхіальне дерево

Головні бронхи (*правий* та *лівий*) поділяються на:

➤ *позалегенові*

▪ *часточкові бронхи (великі бронхи 1-го порядку),*

▪ *зональні бронхи (великі бронхи 2-го порядку - по 4 в кожній легені)*

➤ *внутрішньолегенові*

▪ *сегментні бронхи (по 10 в кожній легені)*

▪ *субсегментні бронхи (середні бронхи 3-5-го порядку),*

▪ *малі бронхи*

▪ *термінальні бронхіоли*

Правий (*dexter*)

Короткий – 2-3 см

Ширший – 15 мм

6-8 хрящових півкілець

Лівий (*sinister*)

Довгий – 4-5 см

Вужчий – 10-13 мм

9-12 хрящових півкілець

Три часткових бронхи

Bronchi lobales

Два часткових бронхи

Bronchi lobales

Сегментні бронхи

Входять в сегменти, в обох легенях по 10 сегментних бронхів

Внутрішньосегментні

Галузяться в сегментах дихотомічно (3-12 порядок)

Часточкові бронхи

13-16 порядок галуження, $d=1$ мм. В часточці галузяться на 15-20 кінцевих (термінальних) бронхів.

Кінцеві бронхіоли

Останні гілки бронхового дерева. 16-20 порядок галуження, в стінці відсутні хрящі. $d=0,3 - 0,5$ мм.

Схема бронхіального дерева

Головний бронх → **Бронх 1-го порядку** → **Бронх 2-го порядку** → **Бронх 8-го порядку** →

→ **Кінцеві бронхіоли**

→ **Дихальні бронхіоли**

↓
Альвеолярні ходи

↓
Альвеолярні мішечки

↓
Альвеоли

} **Ацинус**
Структурна
одиниця
легені

Ацинус(1,2,3.....) → часточки → сегменти → частки → легені

ТРАХЕЯ

а

ГОЛОВНИЙ
БРОНХ

ВЕЛИКИЙ
БРОНХ

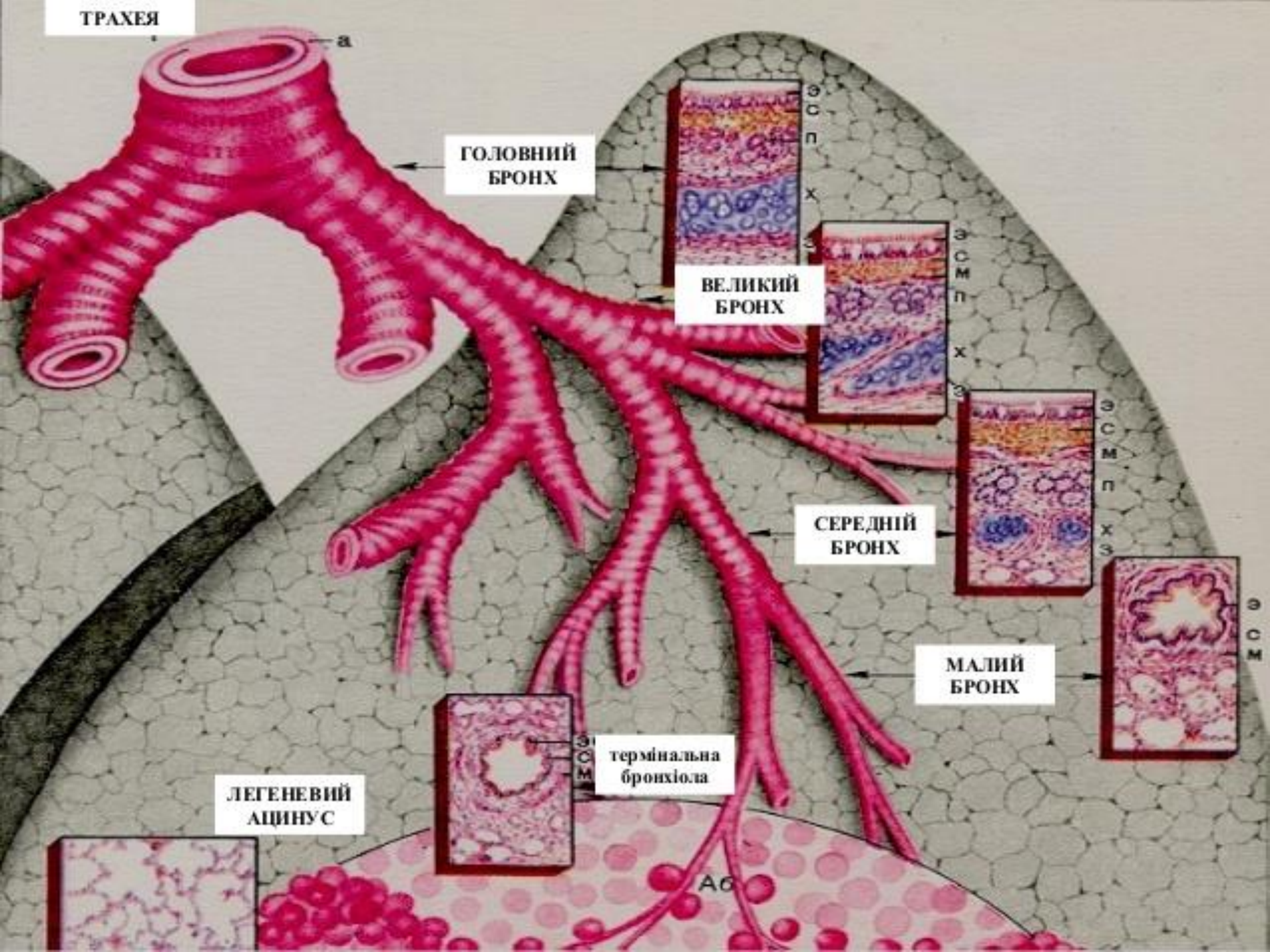
СЕРЕДНИЙ
БРОНХ

МАЛИЙ
БРОНХ

термінальна
бронхіола

ЛЕГЕНЕВИЙ
АЦІНУС

Аб

Э
С
П

Э
С
М
П

Э
С
М
П

Э
С
М
П

Э
С
М
П

Э
С
М
П

ВЕЛИКИЙ БРОНХ

(діаметр від 15 до 5 мм)

I. Слизова оболонка
(утворює складки):

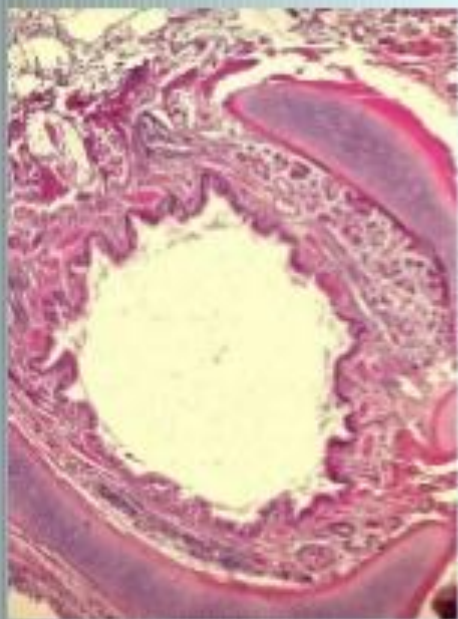
II. Підслизова основа:

▪ Велику кількість кінцевих відділів білково-слизових залоз

III. Фіброзно-хрящова оболонка:

▪ Хрящові пластинки гіалінового хряща

IV. Адвентиційна оболонка

СЕРЕДНІЙ БРОНХ

(діаметр від 5 до 2 мм)

I. Слизова оболонка
(зменшення товщини):

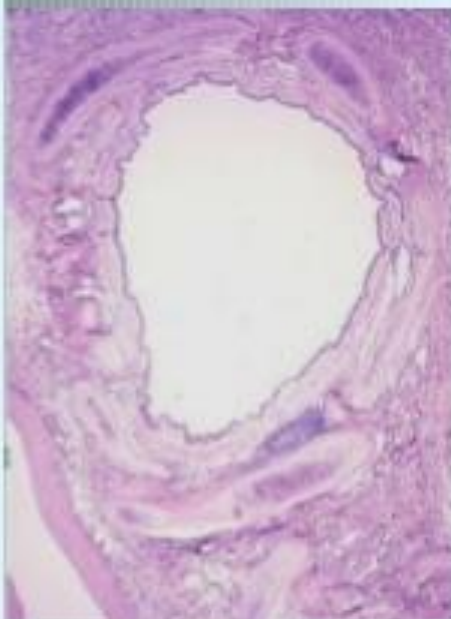
II. Підслизова основа:

▪ Кінцеві відділи білково-слизових залоз

III. Фіброзно-хрящова оболонка:

▪ Острівці гіалінового (еластичного) хряща

IV. Адвентиційна оболонка

МАЛИЙ БРОНХ

(діаметр від 2 до 0,5 мм)

I. Слизова оболонка:
(сильний розвиток циркулярних пучків гладеньких міоцитів у складі м'язової пластинки)

II. Підслизова основа

Не містить залоз.

III. Відсутня

IV. Адвентиційна оболонка

ТЕРМІНАЛЬНІ БРОНХІОЛИ

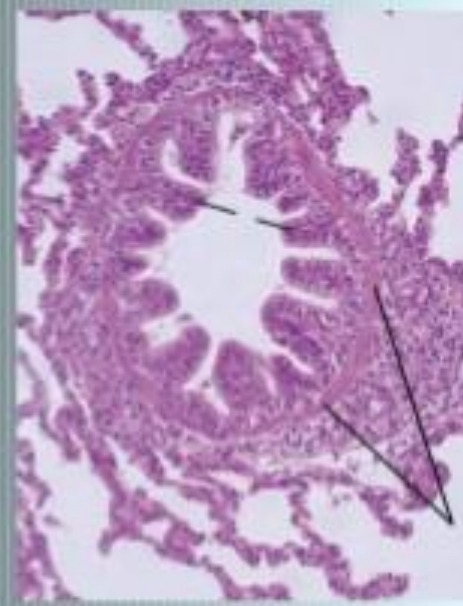
(діаметр біля 0,5 мм)

I. Слизова оболонка
(утворює складки)

II. Відсутня

III. Відсутня

IV. Адвентиційна оболонка

ЛЕГЕНІ (pulmones, pneumones)

Поверхні легені:

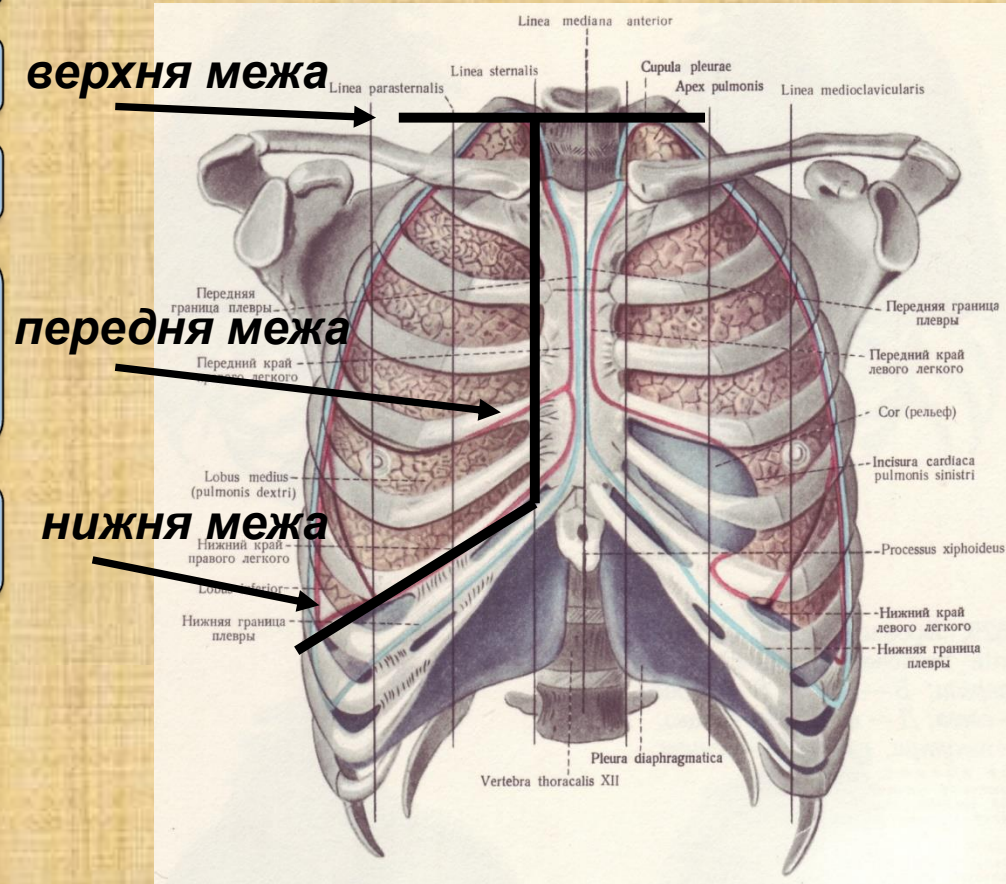
Реберна

Діафрагмова

Середостінна
(медіальна) →
ворота легень

Хребтова

Межі легень

Парні
паренхіматозні
органи

(права легеня і
ліва легеня)

Мають форму
конуса

Займають більшу
частину грудної
порожнини

Кожна легеня має:

* верхівку (виступає
на 2-3 см над
ключицями)

* основу (прилягає
до діафрагми)

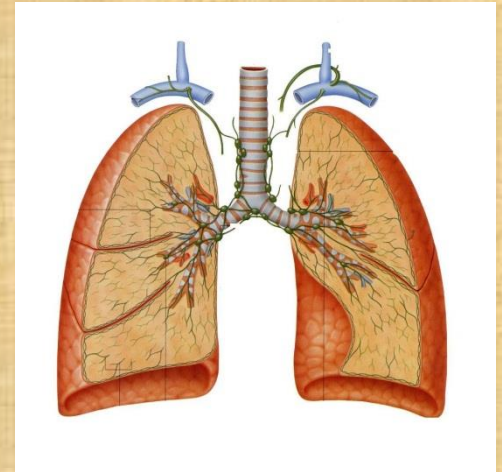
Ворота легені

Розташовані на медіальній (середостінній) поверхні легень

У ворота легені входять артерія, нерв, бронх

Із воріт виходять вена та лімфатична судина

Разом ці судини утворюють **корінь легені**

**ЛЕГЕНЕВА
АРТЕРІЯ**

ВОРОТА ЛЕГЕНЬ

ГОЛОВНИЙ БРОНХ

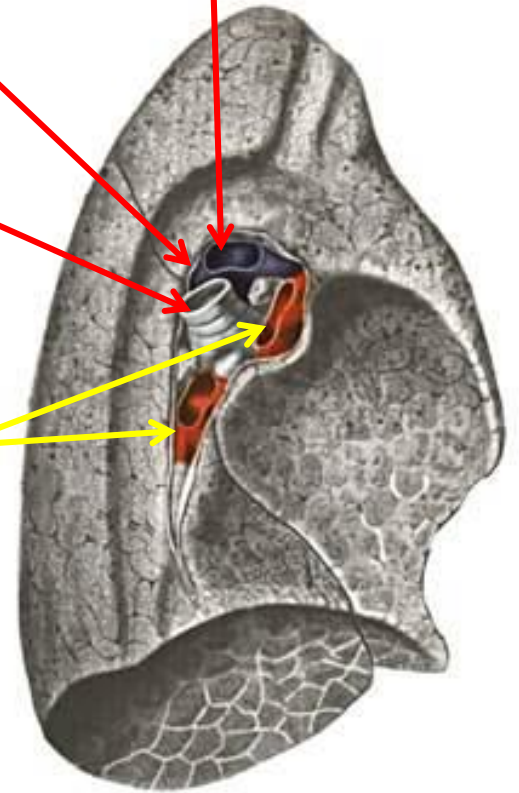
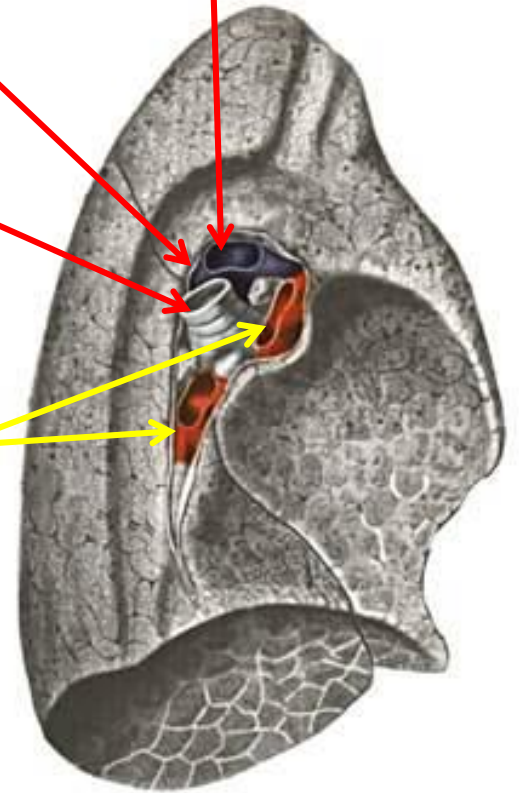
ЛЕГЕНЕВІ ВЕНИ

ЗАДНІЙ КРАЙ

НИЖНІЙ КРАЙ

**ПЕРЕДНІЙ
КРАЙ**

**ЛЕГЕНЕВА
АРТЕРІЯ**

ПРАВА

(МЕДІАЛЬНА ПОВЕРХНЯ)

ЛІВА

Будова легені

Легеня складається з часток

Частки складаються з сегментів

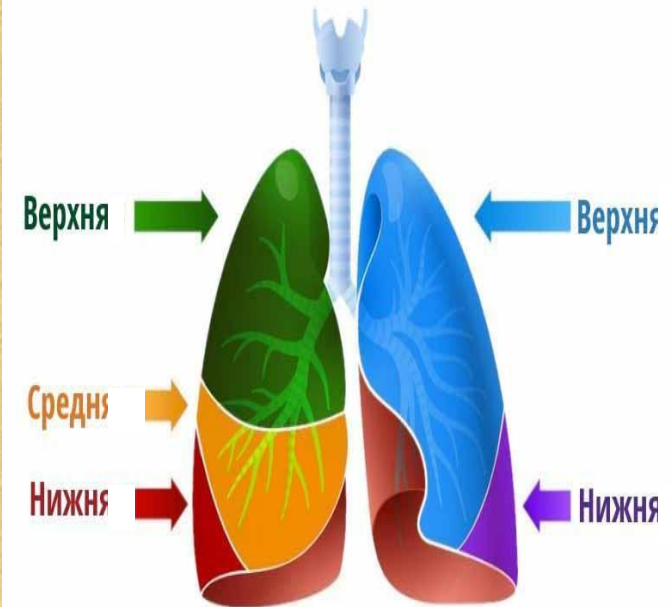
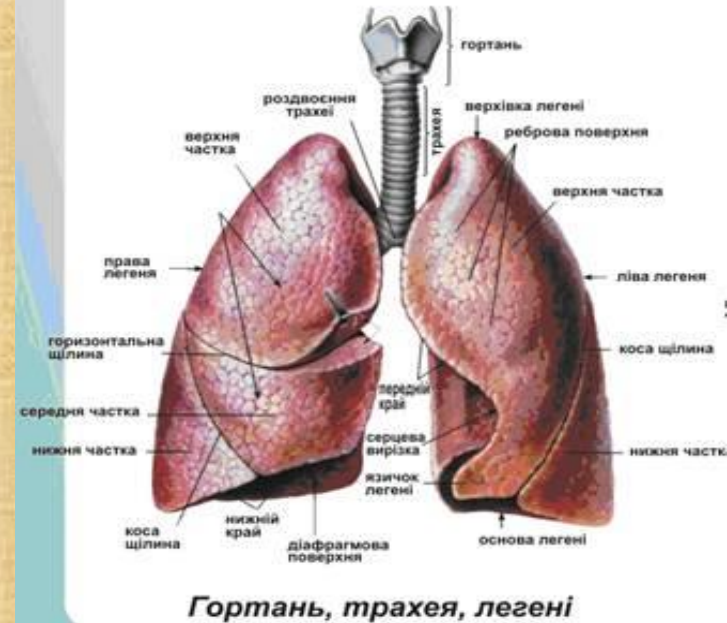
Сегменти складаються з часточок

Права легеня: верхня, середня та нижня частки

Ліва легеня: верхня та нижня частки

Розділені горизонтальною та косою щілинами

Ліва легеня має серцеву вирізку та серцеве втиснення

Легені (pulmones)

Розташування

Права і ліва половини грудної порожнини, з боків від середостіння

Форма

Конусоподібна (верхівка і основа)

Поверхні

Рєброва

Медіальна

Діафрагмова

Краї

Предній

Нижній

Частки

Права легеня має 3 частки
Ліва легеня має 2 частки

Щілини

Справа:
коса і горизонтальна
Зліва: коса

Ворота легень

Знаходяться на середостінній частині присередньої поверхні

Через ворота входять: головний бронх, легенева артерія, бронхові гілки грудної аорти, нерви

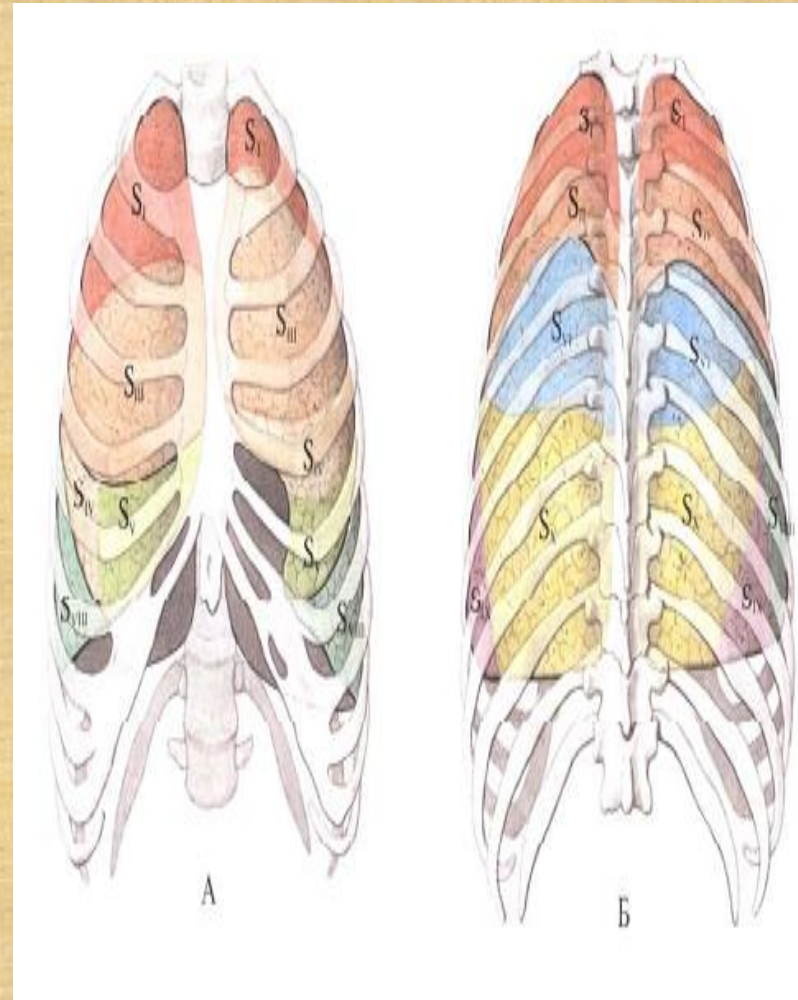
Через ворота виходять: дві легеневі вени, лімфатичні судини

Частки складаються з сегментів

Бронхолегеневі сегменти - це ділянки легеневої частки, відокремлені один від одного сполучнотканинним прошарком

Кожен сегмент містить сегментарний бронх та гілку легеневої артерії та вени

У правій легені 11 сегментів, у лівій - 10

Схема сегментів ребрової поверхні

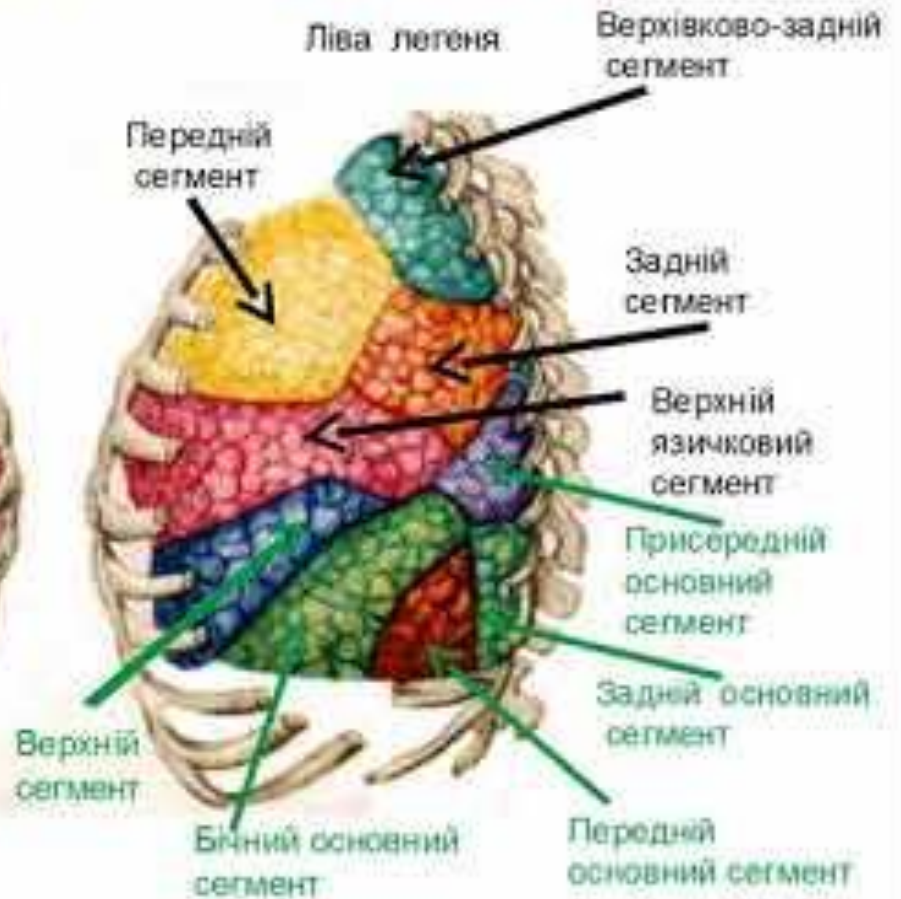
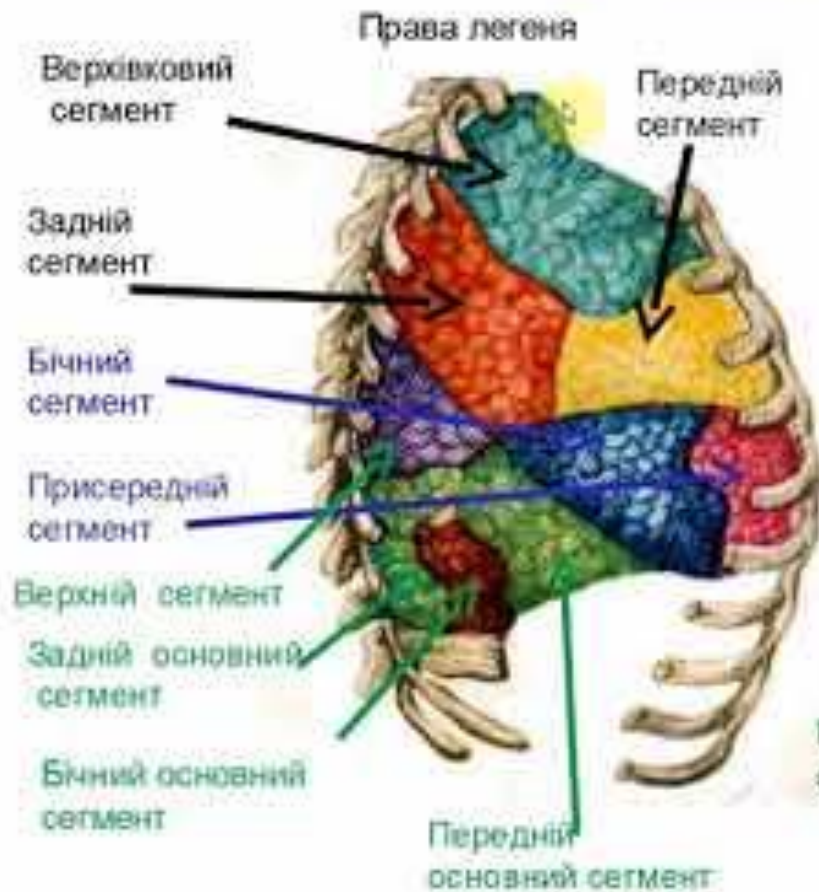
- Верхня частина

- Середня частина

- Нижня частина

РОЗГАЛУЖЕННЯ БРОНХІВ У ЛЕГЕНІ

бронхіальне дерево

Ацинус

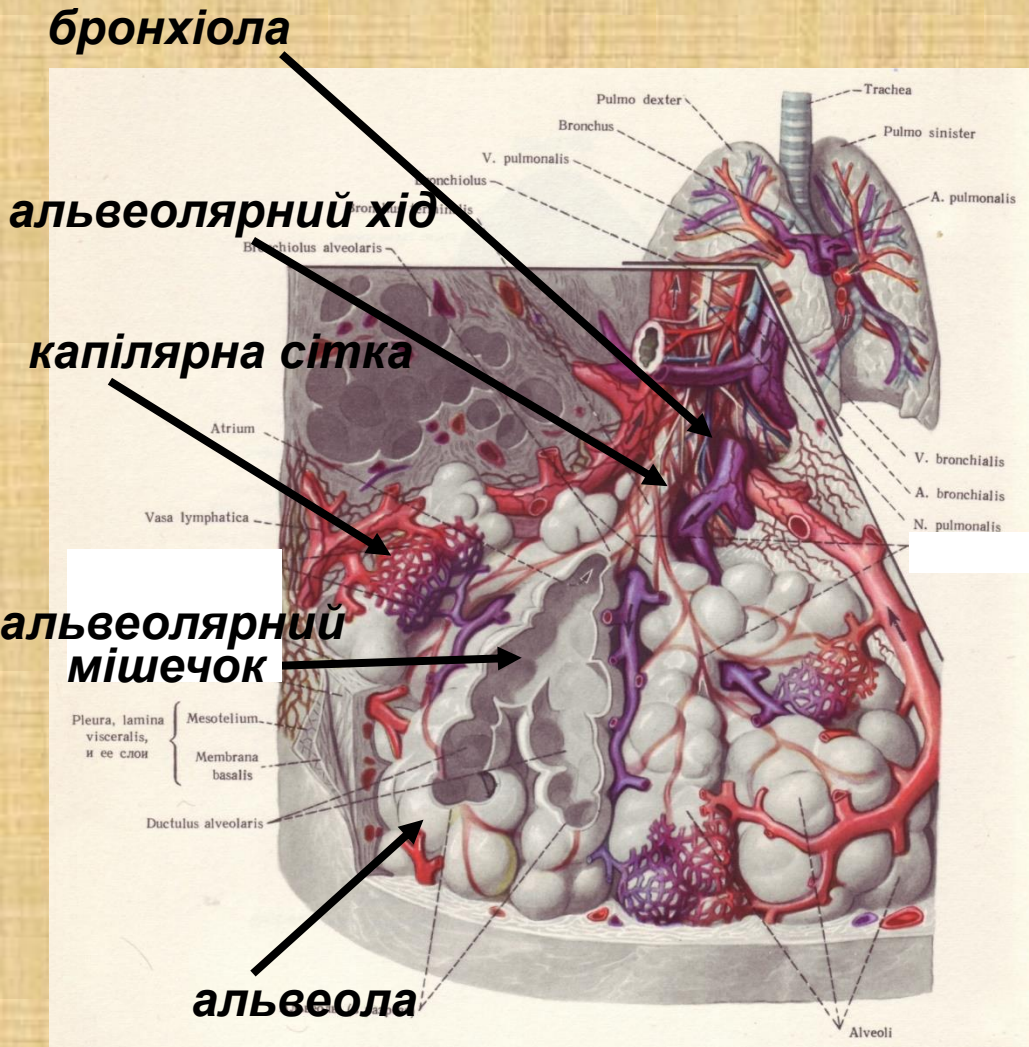
Має вигляд виноградного
груна

Складається з альвеол, які
розміщені навколо
альвеолярних протоків

Альвеоли оточені капілярами

Стінка – одношаровий
плоский епітелій

Функція - газообмін

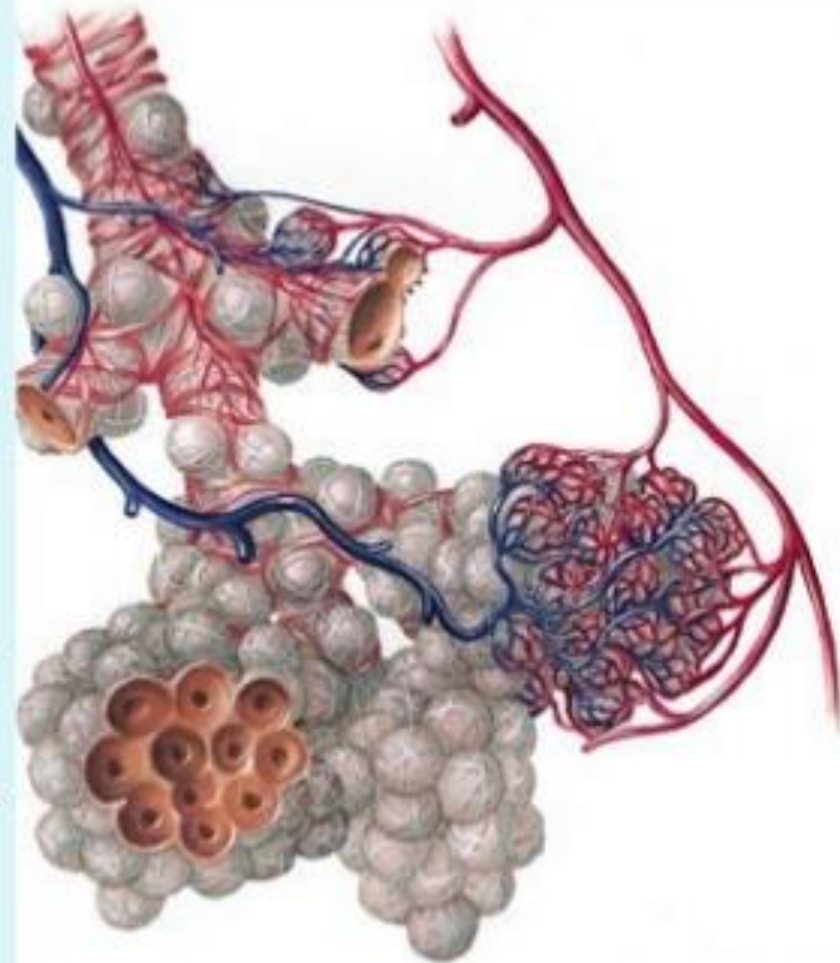

➤ Ззовні **альвеоли** огортають кровоносні капіляри, що проходять в міжальвеолярні перегородки, а також мережа **еластичних волокон**, яка оплітає альвеоли.

➤ Крім еластичних волокон, навколо альвеол розташовується підтримуюча мережа тонких колагенових волокон та клітин фібробластів.

➤ Це надає паренхімі легень високу еластичність, необхідну при дихальних рухах. При зменненні вмісту еластичних елементів розвивається **емфізема легень**. Альвеоли і легені в цілому весь час перебувають в як би роздутному стані.

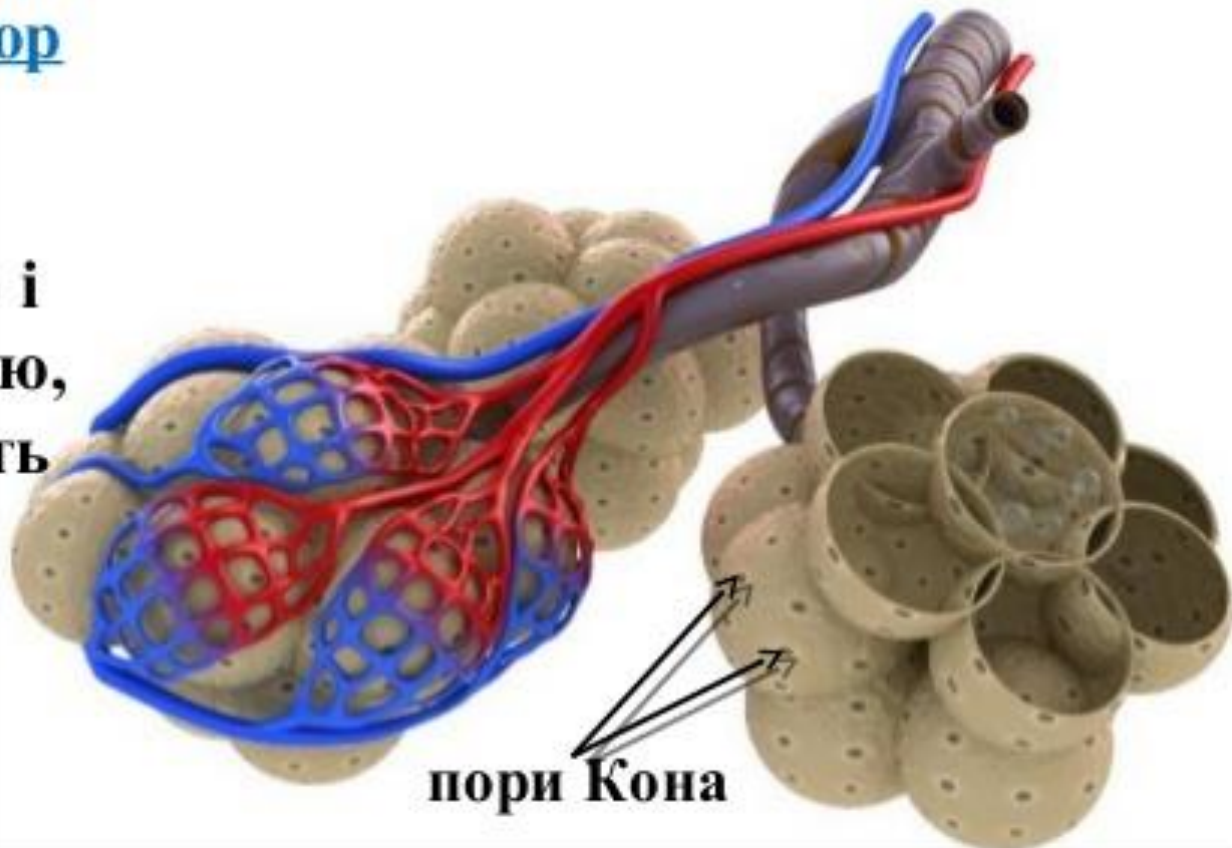
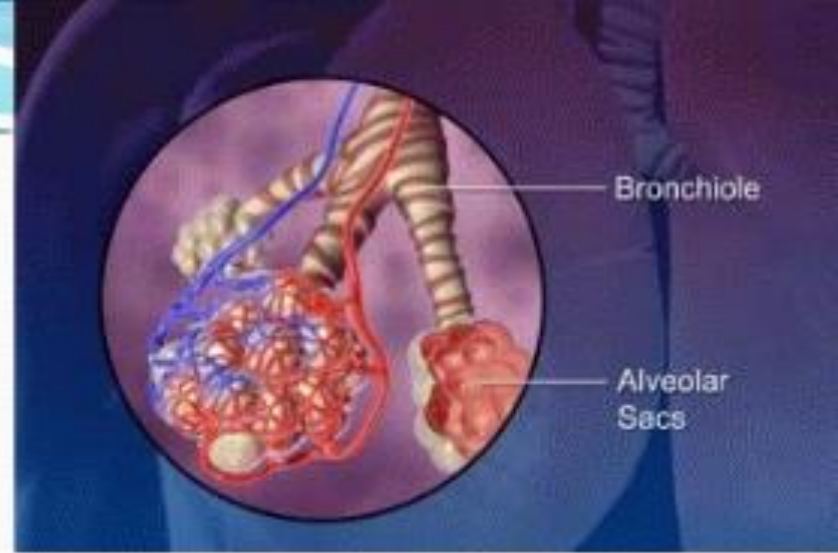
Ацинус, який оплітають кровоносні капіляри та еластичні волокна

Альвеолярні мішечки

Альвеоли з'єднані між собою за допомогою міжальвеолярних пор або пор Кона та оточені густою капілярною сіткою і сполучною тканиною, що разом утворюють інтерстиціальну тканину.

- Поверхня альвеол покрита тонким шаром води.
- Молекули поверхневого шару води з великою силою притягуються одна до одної.
- Сила поверхневого натягу тонкого шару води на поверхні альвеол завжди спрямована на стиск і спадіння альвеол.
- Отже, поверхневий натяг рідини в альвеолах є ще одним дуже важливим фактором, що впливає на розтяжність легенів.
- Сила поверхневого натягу альвеол дуже значна і може викликати їх повне спадіння, що виключило б всяку можливість вентиляції легенів.

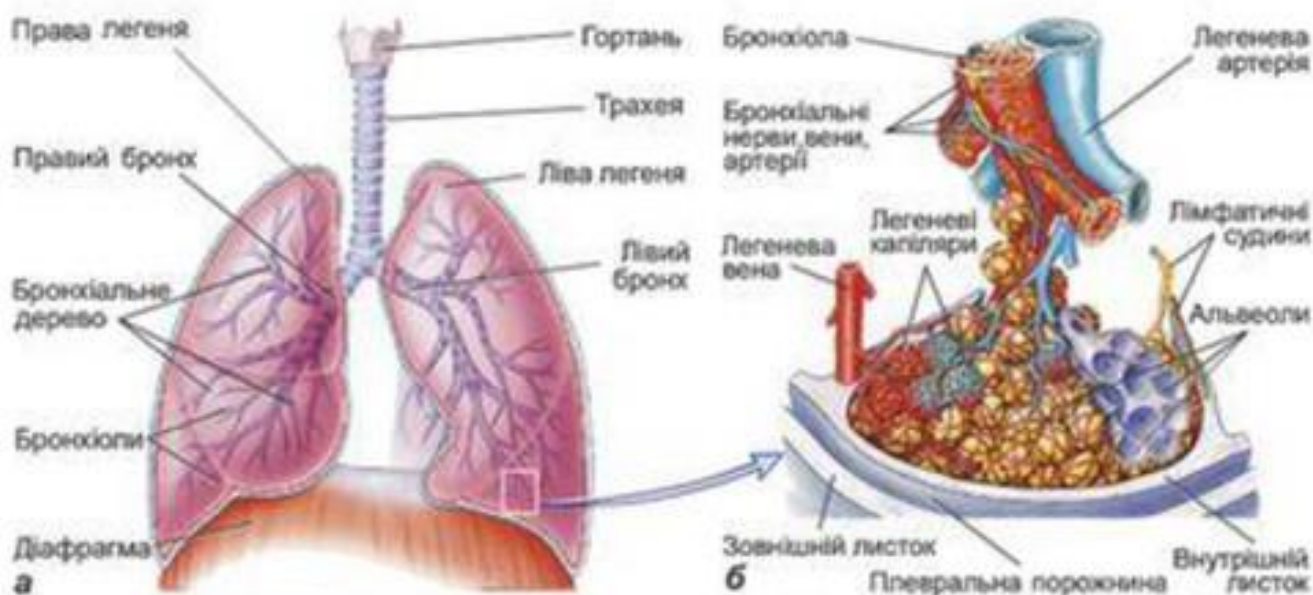

Спадінню альвеол перешкоджає **сурфактант**, який **продукують** в поверхневий шар рідини **пневмоцити II типу**. Синтез і заміна сурфактанту відбувається досить швидко, тому порушення кровотоку в легенях може знизити його запаси і збільшити поверхневий натяг рідини в альвеолах, що веде до їх ателектазу, або спадінню. Недостатня функція сурфактанту призводить до розладів дихання, нерідко викликає смерть.

Функції сурфактантів:

- зниження поверхневого натягу альвеол;
- збільшення розтяжності легень;
- забезпечення стабільності легеневих альвеол, перешкода їх спадінню і поява ателектазу;
- перешкода транссудації (виходу) рідини на поверхню альвеол з плазми капілярів легень

Схема зовнішнього дихання

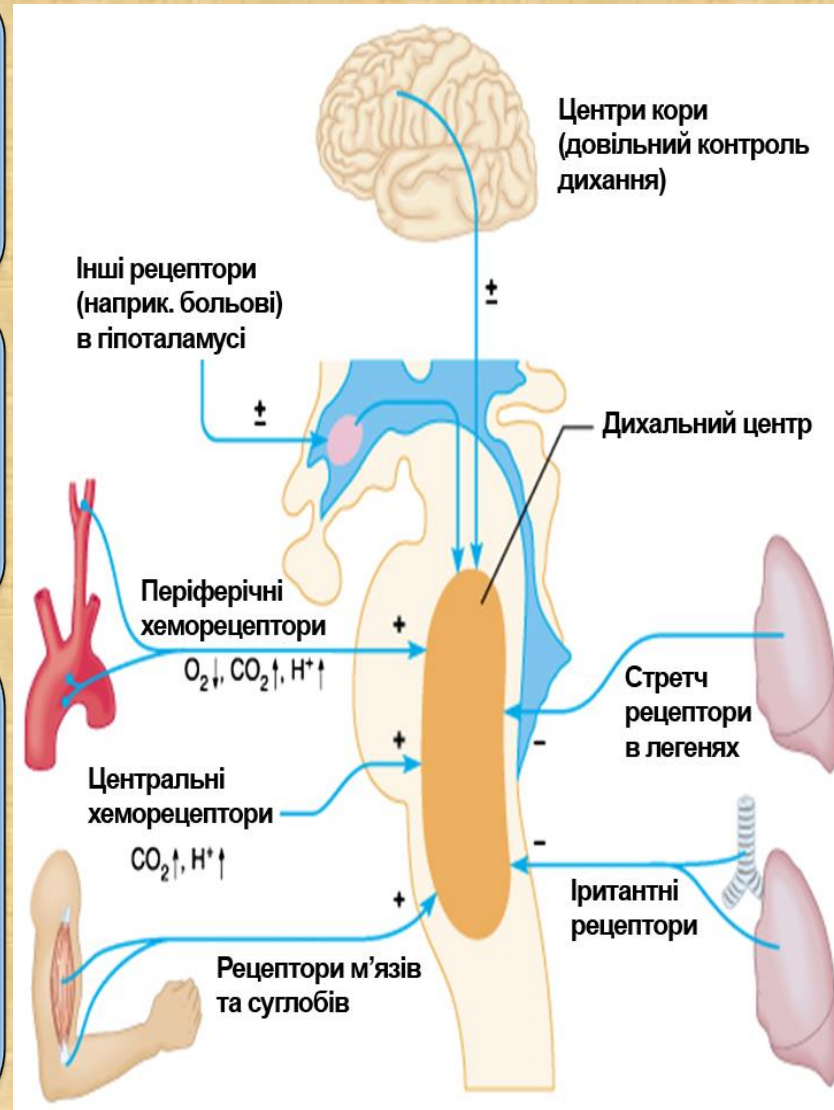

ДИХАЛЬНИЙ ЦЕНТР

Дві групи ядер нейронів розташовані у ретикулярній формації довгастого мозку, а одна в мосту.

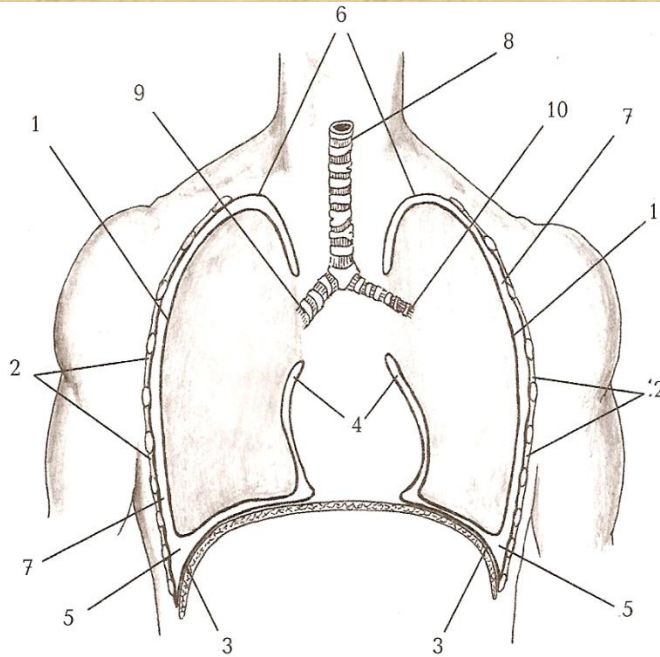
Перша група нейронів (дорзальна) – локалізована в дорзальних відділах довгастого мозку, виявляє активність під час вдиху - інспіраторний центр.

Друга група нейронів (вентральна), розташована у вентральних відділах довгастого мозку і виявляє активність під час видиху, отже, носить назву експіраторного центру. Під час спокійного дихання, активність експіраторного центру не реєструється. Під час форсованого дихання, видох стає активним, саме в результаті активізації нейронів центру видиху.

Плевра (pleura) – це серозна оболонка, яка вистилає стінки грудної порожнини, вкриває легені і складається із двох листків: пристінкового (парієтального) і нутрянного (вісцерального)

Фронтальний розпил грудної клітки. Плевра (схема):

1 — нутрощева плевра; 2 — реброва частина пристінкової плеври; 3 — діафрагмова частина пристінкової плеври; 4 — середостінна частина пристінкової плеври; 5 — реброво-діафрагмовий заступ; 6 — купол плеври; 7 — плевральна порожнина; 8 — трахея; 9 — правий головний бронх; 10 — лівий головний бронх

Має 2 листки:

**Вісцеральний (нутрощевий) -
вкриває легеню**

**Парієтальний (пристінковий) –
вкриває стінки грудної порожнини**

**Між ними – плевральна
порожнина, в якій є невелика
кількість рідини**

**Тиск в плевральній порожнині
негативний**

Плевра

Це серозна оболонка легень, що складається з двох листків:

- вісцерального
- парієтального

• **Вісцеральна плевра** щільно зростається з легенями містить гладенькі міоцити, еластичні та колагенові волокна, які переходять в інтерстиційну тканину.

• **Парієтальна плевра** вкриває зовнішню стінку плевральної порожнини; в ній є незначна кількість еластичних волокон та гладеньких м'язових клітин.

Кожний листок вкритий одношаровим плоским епітелієм (**мезотелієм**), під яким розміщується тонкий шар сполучної тканини з колагеновими і еластичними волокнами.

Між листками є вузький щілинний простір, **заповнений рідиною**, що забезпечує взаємне ковзання

Плевральна порожнина

Плевральна порожнина - це простір між двома шарами плеври, який заповнено плевральною рідиною.

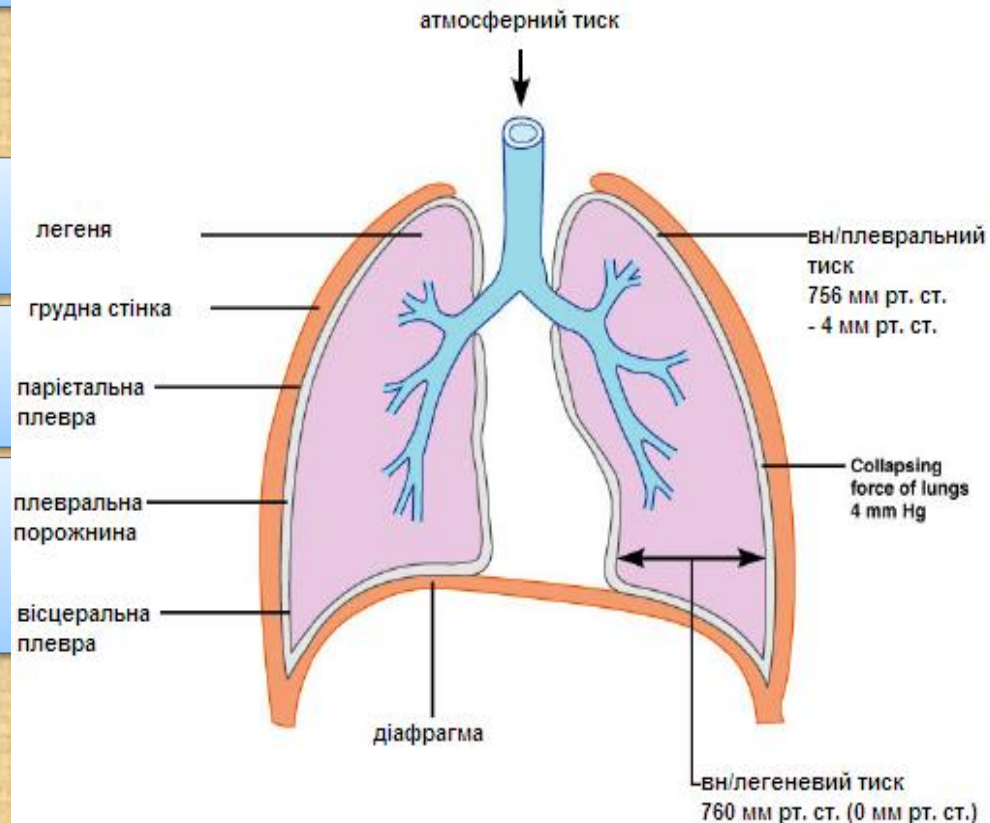
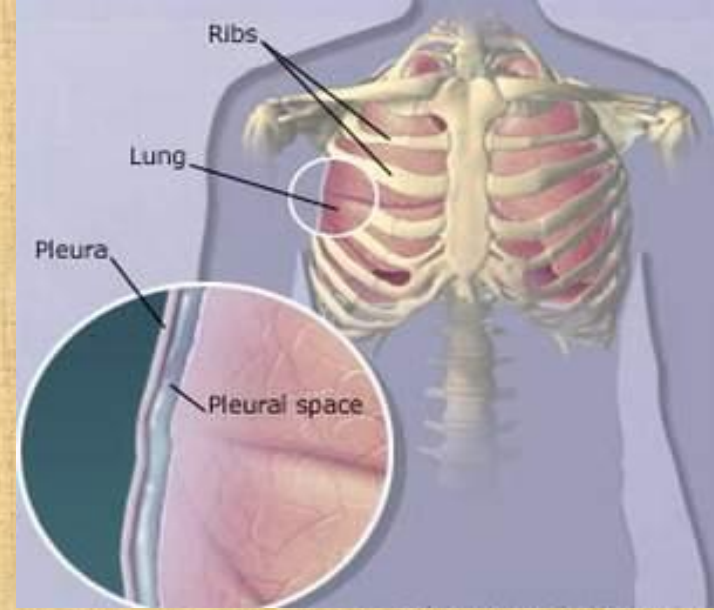
У ділянках, де одна частина пристінкової плеври переходить в іншу, утворюються *плевральні заутки*, в які заходять легені під час глибокого вдиху

Плевральні заутки

- реброво-діафрагмовий

- діафрагмово-середостінний

При запаленні плеври (плеврит) у заутках утворюється рідина

Це простір, обмежений з боків середостінними поверхнями легень

Спереду – задньою поверхнею грудини

Позаду – грудний відділ хребта

Знизу - діафрагмою

Кордоном є біфуркація трахеї

Середостіння

- Всі органи, що розташовані між легнями посередині складають середостіння (mediastinum). На середостінній поверхні легень розташовані їх ворота, куди заходить бронх, входять і виходять судини і нерви. На внутрішній поверхні лівої легені є досить глибока серцева ямка, а на передньому краї - серцева вирізка. Основна частина серця розташована саме тут - зліва від серединної лінії.

